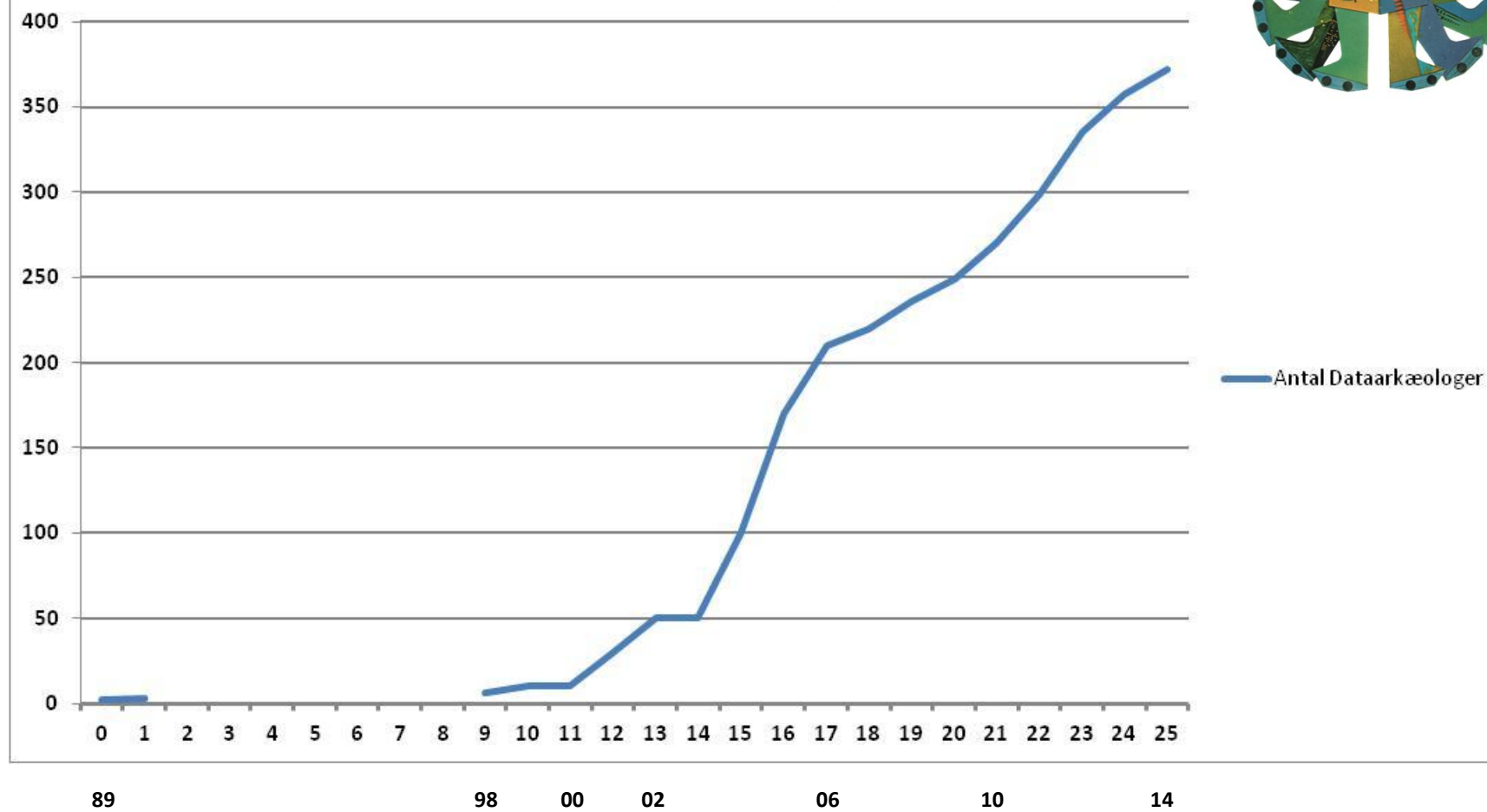

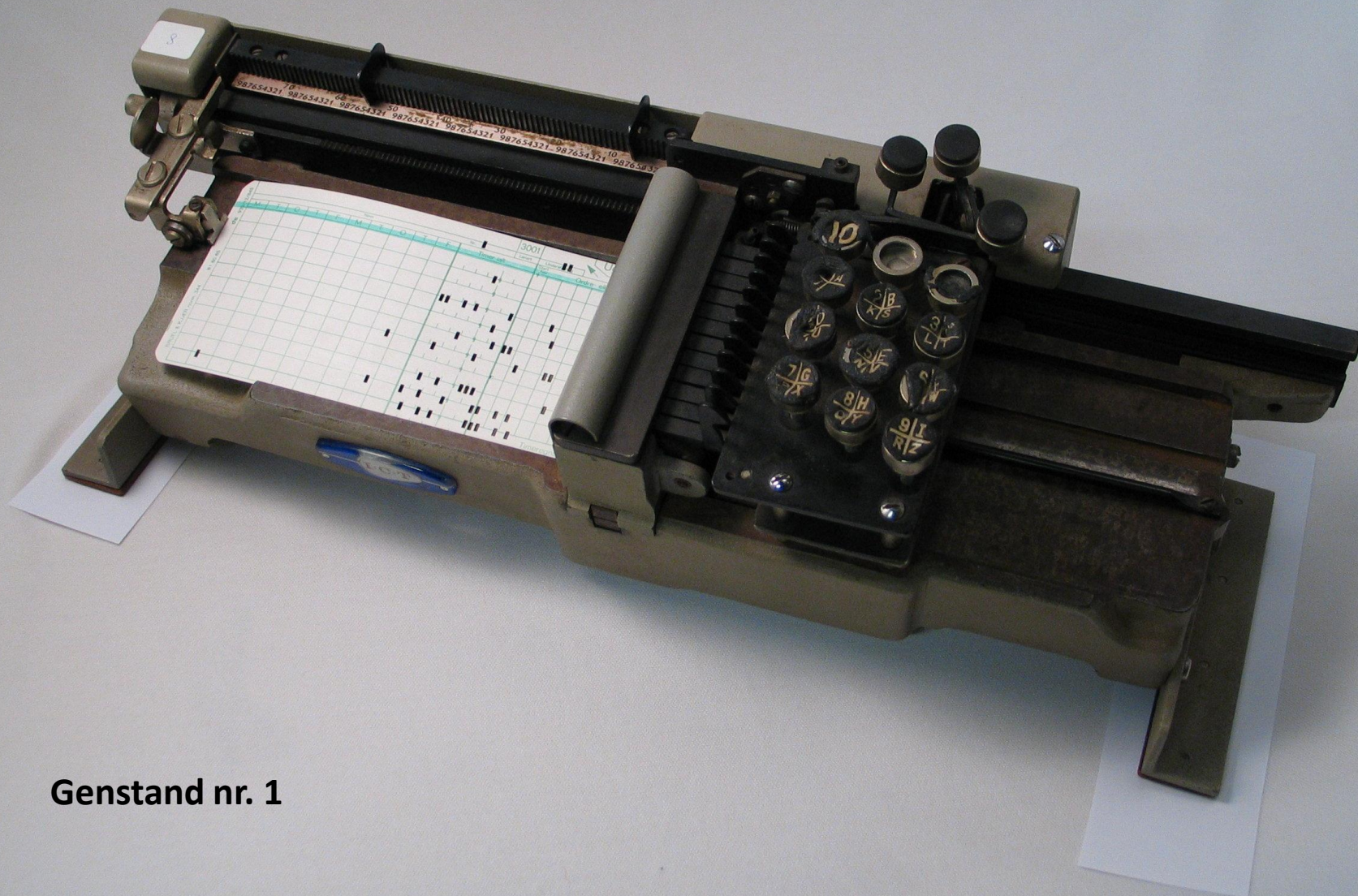

**Glimt fra dataarkæologernes arbejde
gennem 25 år**

Antal Dataarkæologer gennem årene

Genstand nr. 1

Starten i 89

31/7 - 1989	Til Danmarks Lærerhøjskole.
11/7 - 1989	Fra Uffe Stormgaard.
— " —	Udklip, (lokalt).
— " —	Fra Danmarks Tekniske Højskole.
10/7 - 1989	Fra Johan Jacobsen.
5-6/7 - 1989	Udklip, (Lokalt).
4/7 - 1989	Fra Dansk Datamuseum.
3-4/7 - 1989	Til Dalsgaard fra Brüel og Kjær.
30/6 - 1989	Til DK tekniske Højskole fra .
— " —	Til Kontor & Data.
29/6 - 1989	Pressemeddelelse.
26/6 - 1989	Tanker om et computermuseum.
22/6 - 1989	Vedr. møde d. 26/6 - 89.
20/6 - 1989	Til Brüel og Kjær.
Jun. - 1989	Noter.
14/6 - 1989	Udklip fra Ballerup Bladet.
8/6 - 1989	Fra Uffe Stormgaard.
Jun. - 1989	Udklip, (lokalt).
31/5 - 1989	Artikel fra Politiken.
31/5 - 1989	———— " —————
25/5 - 1989	Fra Informationsafd.
23/5 - 1989	Liste over materiale.
Maj - 1989	Orfeus i skoleverdenen.
22/5 - 1989	Internt notat.
Maj - 1989	Om kommende Datamuseum.
11/5 - 1989	Til Christian Roving.
5/5 - 1989	møde om etablering af museum.
2/5 - 1989	The American D.C.
25/4 - 1989	EDB-Museum
8/2 - 1989	Vedr. støtte til projekt.

INTERNT NOTAT

Dato	Journal nr.:	Int.	Kopi til
22. maj 1989		US/BA	
Emne			
Etablering af Det Danske Data Museum.			

Notat vedr. mødet den 19/5 89.

Mødet var indkaldt for at diskutere muligheden for oprettelse af et EDB/computer/kommunikationsmuseum.

Alle deltagerne var enige om, at data/EDBs udvikling havde været så hurtig, at en del af de oprindelige computere m.m. allerede var historie - og også stod i fare for at blive skrotet. Det blev fremhævet, at der ikke i Nordeuropa fandtes noget egentlig museum, der illustrerede EDBs udvikling.

Et sådan datamuseum ville indgå fint i de planer, der forelå om udviklingen af Harrestrup ådalens kulturområde. Her arbejdede et udvalg netop med ideen om et kreativitetsscenter, hvor en pavillon netop var øremærket EDB.

Der var enighed om, at netop Ballerup var det rigtige sted at lægge et sådan museum, idet en række af de store og vigtige EDB-industrier netop ligger her.

Det blev understreget, at det var på høje tid, at man kom igang med indsamlingen. Og borgmester Ove E. Dalsgaard lovede derfor, at kommunen hurtigt ville være i stand til at finde lokaler, hvor man kunne opbevare EDB-udstyr, der ville være egnet til museumsbrug. Det blev oplyst, at Brüel og Kjær var igang med at afhænde et større anlæg, der kunne være af stor betydning for et evt. museum. Ove E. Dalsgaard lovede at tage kontakt med Brüel og Kjær.

Man enedes om vigtigheden af, at det udadtil snarest blev fastslået, at man arbejdede med planer om et EDB-museum. Man ville straks sikre sig navnet "Dansk Data Museum", og kulturforvaltningen påtog sig at sørge den juridiske registrering og beskyttelse af navnet.

I mødet deltog: Borgmester Ove E. Dalsgaard
Uffe Stormgaard, kulturchef
Johan Jacobsen, skoleforvaltningen
Jørgen Bjerregaard, Pederstrup
Ole Larsen, Dansk Data Forening
Bruhn, - - -
Erling Mortensen, Dansk Dataservice

MÅ FØRST OFFENTLIGGØRES LØRDAG DEN 27. MAJ 1989

**Borgmester Ove E. Dalsgaards tale ved indvielsen af
Ballerup ny station og S-tog til Frederikssund.**

Det er mig en stor glæde på Ballerup kommunalbestyrelses vegne og dermed på borgernes vegne at byde Deres Majestæt og Deres kongelige Højhed hjertelig velkommen til Ballerup.

Vi er glade for og stolte af at regentparret er med til at gøre dagen festlig for os.

Dagen er historisk. Det er, såvidt vi har kunnet spore det i vores historiske arkiver, første gang siden Christian den 4.s tid, at kongelige gæster officielt besøger Ballerup.

Jeg byder også hjertelig velkommen til trafikminister Knud Østergaard, til generaldirektør Peter Langager, til formand for hovedstadsrådet Preben Lassen og til alle der er med her i dag.

Deres Majestæt og Deres kongelige Højhed er i dag passagerer på en togrejse, som i fremtiden vil være en hverdagsbegivenhed for tusindvis af mennesker.

Akkurat som den hidtidige S-bane har været det de sidste 40 år.

Vi er på vej med nye spændende projekter, selv i en stram økonomisk tid skal vi have mod til visioner.

I vort 270 ha. store naturområde Harrestrupådalene kunne vi måske tænke os et kreativtetscenter, Designcenter. Hvad med en spændende idrætsby eller Det Danske Data Museum, det vil høre naturligt hjemme i Ballerup.

Det skulle glæde os meget igen at se vores kongelige gæster ved indvielsen når nogle af vore drømme bliver til virkelighed.

Et synligt eksempel på vores kulturpolitik er "årets litografi" udført for Ballerup kommune. Jeg tillader mig derfor at overrække Deres Majestæt det første eksemplar af tre litografier udført af kunstneren Niels Reumert.

Modtag disse litografier som en hilsen fra en kommune hvor kulturen har bredde og kvalitet.

Endnu engang hjertelig velkommen til Ballerup.

Europas første data museum i Ballerup

Ballerup kommune har sammen med bl.a. Dansk Data Forening besluttet at satse på etablering af Europas første datamuseum. En række af landets edb-organisationer mener, det er på høje tid at begynde indsamling af det gamle materiel, hvis ikke datateknologiens historie skal gå i glemmebogen. Selvom computeren kun har eksisteret i få årtier, går udviklingen stærkt og en række større anlæg står foran at skulle skrottes.

Ballerup kommune har allerede fået tilsagn om en række større anlæg, der ville være interessante for et fremtidigt data-museum. Og det har fået kommunens borgmester Ove E. Dalsgaard til at love, at kommunen stiller lokaler til rådighed for at kunne opbevare udstyret indtil et museum står færdigt.

Datamuseet indgår i de planer, der foreligger for udviklingen af det største samlede grønne område i hovedstadsregionen, nemlig Harrestrupådal, der før husede Skovlunde Flyveplads. Her arbejder et udvalg netop med ideen om et kreativitetssentrum, hvor et data-museum vil kunne få sin naturlige plads. Et museum der formentlig vil være det eneste af sin slags i Europa. Ballerup kommune er et naturligt sted at lægge et sådant museum, fordi mange af landets store og vigtige edb-industrier netop har til huse her.

Kommunen og Dansk Data Forening har som det første konkrete skridt nedsat en hurtigtarbejdende projektgruppe, der i løbet af 3-4 måneder skal fremkomme med en rapport, der indeholder undersøgelser af de nærmere muligheder for etableringen af et sådant museum. Det er tanken, at museet udover en egentlig samling også skal indeholde et bibliotek med bøger, tidsskrifter og video samt workshop og muligheder for undervisning.

Finansieringen af museet skal ske på sponsorbasis, hvor ikke mindst en række edb-firmaer vil have en umiddelbar interesse i at få et center, der kan synliggøre data-teknologiens historie - hvor kort den end måtte være.

Det hurtigtarbejdende edb-museumsudvalg nedsættes under kommunens kulturforvaltning og består af repræsentanter for Dansk Data Forening, Teknisk Museum, Kontordata, Danmarks tekniske Højskole ligesom direktør Christian Rovsing har givet tilsagn om sin medvirken.

Kontaktperson: Borgmester Ove E. Dalsgaard
Kulturchef Uffe Stormgaard
Telefon 42 97 05 01

AUGUST
1989

KIG&LYT

En service for borgerne i Ballerup kommune

BLID START

Det var så den sommerferie. Eller næsten da. Men det er nu også godt nok at komme lidt i gang igen.

August måned i Ballerup tilbyder en spredt og blid start på årets mange aktiviteter.

Først og fremmest kommer måneden til at stå i festivalforberedelsernes tegn. Masser af foreninger skal lægge den sidste finish på det planlagte program og værtsfamilierne skal i gang med »Brush up your English«, »Frische dein Deutsch auf« og »Revoyez votre français«-bøgerne for at få tungen smurt til de mange udlændinges indmarch. »De gode feer« vil valse rundt og gøre nytte her og der og festivalarrangørerne får en travl måned med at få de sidste brikker til at falde på plads og med at gøre omverdenen opmærksom på denne store og vigtige begivenhed som ingen bør gå glip af. Kommunens børn og unge kan lige nå et par enkelte sommerferieaktiviteter mere før alvoren begynder - for nogens vedkommende for første gang - når skolerne atter slår sine porte op.

Andre kulturelle aktiviteter begynder også så småt. Teatersæsonen er sat ind -

4 tons datamaskiner

Det første historiske materiale til Ballerups datamuseum er nu ankommet

Det kommende data-museum i Ballerup har fra firmaet Brüel & Kjær A/S i Nærum modtaget de første større effekter - ialt 4 tons. Det drejer sig dels om et IBM-anlæg (System S/3-1) fra perioden 1970-74 samt et ældre IBM-hulkortanlæg fra 1950'erne.

Det er meget tungt materiel. Den tungeste del (Processoren) vejer ialt 635 kg. Printereren dertil ialt 570 kg. Den har iøvrigt en sjov historie, idet den oprindeligt var indkøbt af den israelske stat. Den blev sandsynligvis anvendt under Yom Kippur-krigen i 1973. Printereren blev senere købt op af et firma i London, og herfra er den så solgt videre til Danmark.

Til det tunge materiel hører også manualer, beskrivelser, disketter, koblingstavler, hjælpedstyr etc. Det hele opbevares indtil videre i magasiner på en af kommunens skoler.

J. nr. 873

Til
projektgruppen vedr.
Dansk Datamuseum

Int. JOB/oh

Ekspeditionstid: Mandag, tirsdag,
onsdag og fredag kl. 9.30 - 13.00
torsdag kl. 9.30 - 13.00 samt kl. 15.45 - 17.45
Telefontid: Mandag, tirsdag,
onsdag og fredag kl. 8.00 - 15.00
torsdag kl. 8.00 - 18.00

Den 9 NOV. 1989

Hermed indbydes til møde nr. 3 i projektgruppen vedr. "Dansk Data-
museum **fredag den 24. november 1989, kl. 9.00.** Mødet afhol-
des på kommunaldirektørens kontor.

Mødet forventes at vare maksimalt 1 1/2 time.

Dagsorden for mødet:

1. **Godkendelse af referat.**
2. **Meddelelser - fra formand og de enkelte deltagere.**
Diasserie fra Phillipscentret v/Jens Breinegaard.
Evt. nyt fra Bostonmuseet m.m.
3. **Fortsat drøftelse og konkretisering af Datalands
indhold.**
Nye ideer er velkomne.
4. **De fysiske rammers udformning.**
Udgangspunkt i kommunens rapport om Harrestrup ådalen.
5. **Økonomi og støttemuligheder.**
I kommunen, ind- og udland.
6. **Tidsplan.**
Rapport færdig, ansøgninger, start på projekt m.m.
7. **Eventuelt.**
8. **Nyt møde.**
- ./.
- PS. Vedlagt diverse materialer til videre inspiration.

Med venlig hilsen

Uffe Stormgaard

Projektet redefineres -
prospekt fra april 1990:

Dansk Dataland

DANSK DATALAND

Fra drøm til virkelighed · skitse til Dansk Dataland

DRØMME er flygtige og luftige. Men det sker, at de bliver virkeliggjorte. Dansk Dataland er et af de projekter, der skal virkeliggøre de ideer og intensioner, som ligger til grund for Ballerup Kommunes oplæg til udnyttelse af Harrestrup-ådal området: »En drøm kan blive til virkelighed».

Datalandprojektet er et konkret eksempel på, hvordan en del af området kan udnyttes. Med landets største koncentration af højteknologiske- og servicevirksomheder er Ballerup Kommune det rigtige sted. Centralt beliggende og med gode transportforbindelser.

DEN NY TEKNOLOGI

Den teknologiske udvikling foregår hurtigt. Nyt i dag, forældet i morgen. Der er derfor et stort behov for at beskæftige sig med datalogi, så den bliver tilgængelig for den almindelige dansker. Det vil netop kunne ske i Dansk Dataland.

Det skal virke tiltrækkende for alle aldre, og det skal være et attraktivt investeringsobjekt for erhvervslivet. Ikke mindst for de mange store virksomheder i Ballerup Kommune.

Dansk Dataland skal være et sted, hvor man kommer for at blive underholdt. Men det skal ikke være tom underholdning. Man skal gerne være blevet en oplevelse rigere, men lige så vigtigt, lidt klogere, inden man forlader Dansk Dataland.

Det skal også være set sted, hvor virksomhederne får mulighed for at vise, hvad de formår. Dansk Dataland kan hente ideer og inspiration fra ind- og udland. Feks. Computermuseet i Boston, Epcot Centret i Disney World, Legoland, Teknisk museum o.s.v.

INDHOLD

Undervisning, udstilling, miljø, teknologi, kommunikation, ressourcer, arkitektur, formgivning, formidling, datastyring, show, oplevelse, kunst, eksperimentering, datahistorie o.s.v. med fokus på datateknologien. Dansk Dataland vil være det første projekt i verden, hvor disse ting forenes på et og samme sted.

RAMMER OG UDFORMNING

Dansk Dataland udformes så det indpasses de andre aktiviteter, kommunen har planlagt for området. De 20.000 m², som er foreslået i kommunens oplæg, vil ikke være tilstrækkeligt, men skal nok forhøjes en del.

Bygninger og pavilloner skal udformes af en international arkitekt, og der skal udskrives en arkitektkonkurrence.

Den påtænkte H-bane skal forlænges, så den også kan betjene Dansk Dataland. Det i sig selv vil virke motiverende for et besøg.

Området skal også forsynes med de nødvendige servicefaciliteter: Restauranter, cafeer, foredrags- og biografstal, hotel m.m.

ØKONOMI

De ideer, som Dansk Dataland bygger på, vil tiltrække både investering, sponsor- og fondspenge. Ikke kun fra kommunen, men fra både ind- og udland. Især fra de store data- og EDB-virksomheder, men forhåbentlig også andre større virksomheder. Dansk Dataland skal drives som et aktieselskab.

Indtægterne skal komme fra leje- og entreindtægter. Der skal i videst mulig omfang samarbejdes med erhvervsliv, forsknings- og uddannelsesinstitutioner, tekniske museer m.m.

TIDSPLAN

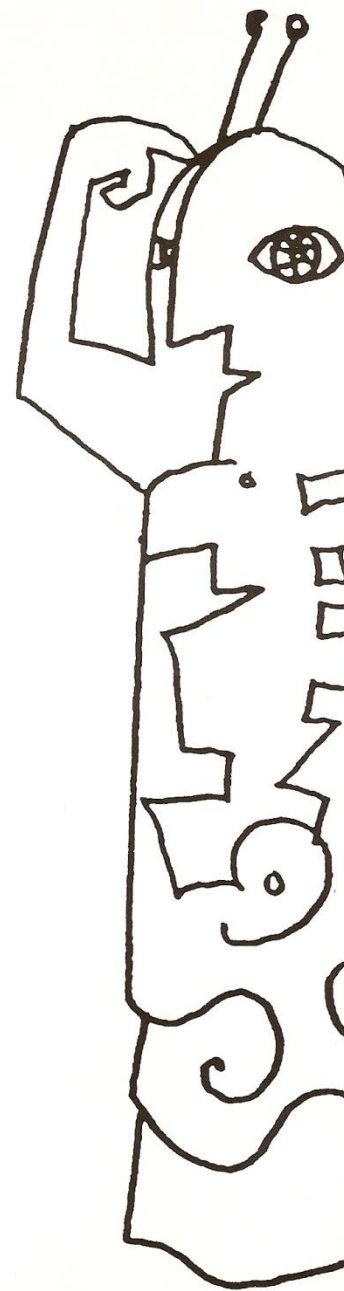
Ideen til Dansk Dataland opstod for et lille års tid siden. En projektgruppe vil snarest udarbejde en rapport, der kan danne grundlag for det videre arbejde med projektet. Et arbejde, som forventes at ville vare et års tid. Herunder at tage kontakt til interesserede erhvervsvirksomheder og institutioner.

TEKNOLOGISK KRAFTCENTER

Dansk Dataland kan bruges som en magnet for nye erhvervsinvesteringer i områder – noget Københavnsområdet for tiden sukker efter. Men det vil også være et aktiv, som vil række ud over landets grænser. ■

Projektgruppen: Dir. Kaj Berner-Jensen, dir. Chr. Røvsing, dir. Erik Bruhn, professor Gram, museumsleder Jens Breinegaard, projektleder Jørgen O. Bjerregaard, kommunaldirektor Uffe Stormgaard

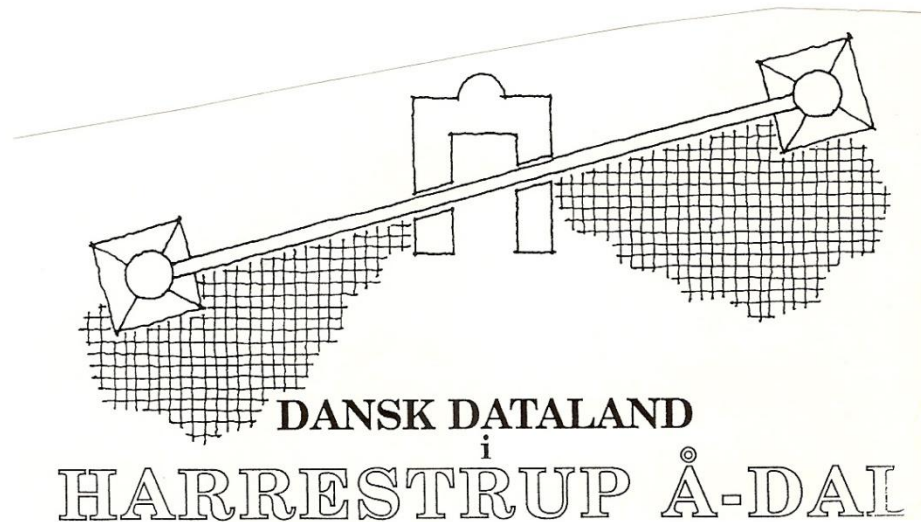
PROJEKTRAPPORT

til oprettelse af

DANSK DATALAND

i BALLERUP

Den 12. november 1990
Projektgruppen Dansk Dataland

DANSK DATALAND
i
HARRESTRUP Å-DAI

Projektgruppen består af følgende medlemmer:

Direktør Erik Bruhn
Dansk Dataforening
Silkegade 5
1113 Kbh. K

Direktør Christian Røvsing
Chr. F. Røvsing A/S
Adelgade 1
1304 København K

Professor Christian Gram
Danmarks Tekniske Højskole
Institut for Datateknik
Lundtoftevej 100
2800 Lyngby

Direktør Kaj Berner-Jensen
Brancheforeningen Kontor & Data
Siemens A/S
Borupvang 3
2750 Ballerup

EDB-konsulent Johan Jacobsen
Ballerup kommune
Æblevangen 41
2765 Smørum

Museumsdirektør Jens Breinegaard
Danmarks Tekniske Museum
Ole Rømersvej
3000 Helsingør

Kommunaldirektør Uffe Stormgaard (formand)
Ballerup kommune
Ballerup Rådhus
Hold-an Vej
2750 Ballerup

Cand.mag. Jørgen O. Bjerregaard (projektleder)
Ballerup kommune
Hørhaven 5
2750 Ballerup

4.3 LOKALEBEHOV

Lokalebehov

Ud fra ovennævnte er projektgruppen nået frem til følgende minimale lokalebehov, tallene er cirkatal:

Hovedbygningen

	Anslået	
Information	Kvm	1.000
Udstillingslokaler	-	15.000
Mødelokaler	-	1.000
Kontor & administration	-	1.000
Cafeterier	-	1.000
Restauranter	-	1.000
Biograf	-	1.000
Konferencerum	-	1.000
Hotel (100-150 sengepl.)	-	3.000
Toiletter/garderober	-	500
Forretninger/kiosker	-	1.000
Magasiner/p-plads i kælder.		

Ialt	kvm	26.500
-------------	------------	---------------

Pavilloner

Udstillingsbygninger 5 a 500 kvm	kvm	2.500
----------------------------------	-----	-------

Ialt	kvm	2.500
-------------	------------	--------------

Udendørsfaciliteter

Udendørsaktiviteter	kvm	5.000
Parkeringspladser	kvm	10.000

<i>Indendørs lokaler ialt</i>	<i>kvm</i>	<i>29.000</i>
-------------------------------	------------	---------------

<i>Udendørs areal ialt</i>	<i>kvm</i>	<i>15.000</i>
----------------------------	------------	---------------

Ovennævnte er beregnet ud fra et skøn. Men det er gruppens opfattelse, at Dansk Dataland vil kræve ret store indendørsarealer. Det skal bemærkes, at dele af Dansk Dataland placeres i hovedbygningens kælderafsnit.

Med hensyn til udendørsfaciliteterne, så skal disse anvendes til bl.a. udstillinger i forbindelse med temadage/uger. Endelige kan det ved spidsbelastninger være nødvendigt med et areal til P-plads.

Bemærkninger til enkelte dele af hovedbygningen:

Torvet

Gæsternes første møde med Dansk Dataland anslår temaet i

6-11-1990

Modtager til Museumsbrug

sign/date

page

replace

project

1sth CR8/16

SN 108

1sth printer DP 5582

SN D5 3296

1sth T1743 KSR/TTY

SN 0474442952

1sth CMU 454

SN 99711001

1sth SR7/213 15"

SN 109

1sth SORD M100

1sth Teletype

1sth CMU 310

PN 404184-01

SN 07

6/11-1990

Jørgen O. Bjerrgaard

Perioden fra slut 1990 til medio 1998:

Indsamling med svingende intensitet

Arbejdet genoptages

Vedr. møde om etablering af Dansk Dataland fredag den 19. juni 1998:

Tilstede var Knud Viuf og Jørgen O. Bjerregaard.

Vi havde en første drøftelse af, hvordan vi kommer igang med ovennævnte projekt. Diskuterede følgende punkter:

Formål:

- At indsamle (viden & effekter) om EDB for derigennem af kunne vise data-udviklingens historie i DK.

Indsamle, registrere, bevare, formidle og forske.

Rammer:

- At finde egnede rammer til Dansk Dataland (udstilling, showrooms, data-cafe, kiosk, oplevelsescenter, bibliotek, undervisningsfaciliteter etc.)

Fremtid:

- At danne en backing-group og senere en datahistorisk forening, hvis opgave skal være at støtte og hjælpe arbejdet med ovennævnte projekt.

At få uddelegeret div. arbejdsopgaver.

Samlingen:

- At få registreret og beskrevet de effekter, som i dag befinder sig i kælderen på Rosenlund Skolen i Skovlunde. Database og egnet materiel til registreringen. *E. mail, adresse etc. -*

Udstillinge:

- At skabe interesse omkring projektet ved at lave en udstilling med de effekter, vi har fra Røvsing og RC.

Økonomi:

- At finde de sponsorer og privatpersoner, som vil være villige til at støtte projektet mod div. modbydelser.

Ballerup Egnsmuseum
Projekt Dansk Data Museum
Pederstrupvej 51-53
2750 Ballerup
Tlf. 4497 1113
Fax 4477 2718

Ole B. Nielsen (OBN)
Mogens Schlamovitz (MS)
Knud Viuf (KV)
Henning Lindholm (HL)
Finn Madsen (FM)
Jørgen O. Bjerregaard (JB)

Pederstrupgaard den 4 .september 1998

Referat fra mødet i arbejdsgruppen vedr. projekt "Dansk Data Museum" den 3. september 1998:

Tilstede:

Ole B. Nielsen, Mogens Schlamovitz, Knud Viuf, Henning Lindholm og Jørgen O. Bjerregaard.

Afbud:

Finn Madsen.

1. Præsentationsrunde:

Ole. B. Nielsen: Uddannet testtekniker hos Christian Rovsing, nu ansat hos Alcatel-Kirk A/S.
Knud Viuf: Uddannet testingeniør. Startede i 1963 hos RC og var med til at opsætte de første GIER-maskiner. Underviste en periode i EDB i søværnet. Senere ansat i et svensk firma FERNER, derefter hos Chr. Rovsing i 16 år. Startede i 1994 egen virksomhed med tilknytning til Alcatel-Kirk.
Henning Lindholm: Edb-operator hos Dansk Data Service. Har nu egen virksomhed.
Mogens Schlamovitz: Uddannet teletekniker hos P&T, senere ansat hos Siemens (teleteknik) og i 1967 ansat hos Birch & Krogbo (specielt laboratorieudstyr til hospitaler). I 1993 selvstændig virksomhed med tilknytning til CRI. Arbejder freelance, især inden for sundhedssektoren.
Jørgen O. Bjerregaard: Ballerup Egnsmuseum.
Finn Madsen: Vi må vente til næste møde med en præsentation.

1. Formål:

OK med den formulering formuleringen JB og KV udarbejdede ved deres første møde.
OBN nævnte, at det var lidt svært med registrering, hvor tingene står nu. Det ville være lettere at opfylde formålene, hvis vi havde egnede rammer. Se under pkt. 2.
HL forsøger til næste møde at finde en virksomhed, der vil sponsorere en bærbar PC-er, som vi kan have med, når vi er i magasinet.
Ved indsamling er det vigtigt, at vi får alt med: hard og soft ware, manualer, litteratur etc.
JB kontaktes i forbindelse med afleveringer, hvor vi må forsøge at overtale giverne til selv at transportere tingene.
FM har telefonisk meddelt, at han arbejder med at få os med på internettet, evt. i samarbejde med biblioteket.

3. Rammer:

Vi har p.t. ingen lokaler, undtage dem vi har i kælderen under Pædg. Centr. på Rosenlundskolen i Skovlunde. FM har meddelt, at han har kig på evt. muligheder, men ingen konkrete. JB foreslog, at vi kunne lave vores første udstilling i nordlængen på Pederstrupgaard. Tema: Chr. Rovsing og RC,

der begge har haft til huse i Ballerup. JB undersøger, om det vil være muligt.

4. Fremtiden:

Det er vigtigt, at vi finder egnede lokaliteter. Vi afventer som nævnt, hvilke muligheder FM har i kikkerten. Skal være tørre og fugtfrie.

5. Samlingen:

P.t. står den godt og tørt, men der meget trangt og det er svært at komme igang med registreringen. I første omgang skal vi have registreret de ting, vi har fra Rovsing og RC, så vi kan få et overblik.

6. Udstillinger:

Udstilling på Pederstrupgaard i Pederstrup (se under pkt. 3).

7. Økonomi:

Indtil videre har vi ingen økonomi. FM har også meddelt, at han har visse kontakter. Vi regner med, at han til næste møde kan pege på noget konkret.

Da vi ikke har nogen forening eller struktur i ryggen undersøger JB, om det vil være muligt at blive en del af Ballerup Egnsmuseum. Her findes allerede en struktur med bestyrelse, vedtægter etc. De fleste sponsorer er lettere at få i tale, når der findes en fast struktur bag projektet.

8. PR:

Når vi kommer lidt længere med projektet, bør vi have artikler i bl.a. Computer World, Dansk Dataforenings blad, IT brancheforeningens blad samt have fat i de journalister, som skriver om EDB og Data i dagbladene - JP, Politiken etc.

9. Evt.:

Til næste møde:

HL har nyt om en bærbar PC-er.

OBN og KV kommer med ideer og oplæg til en udstilling om RC og Rovsing.

MS laver ideoplæg til en database.

JB undersøger, om vi kan lave udstilling på Pederstrupgaard engang til næste år.

FM har forhåbentlig nyt om økonomi, internet og evt. lokaler.

10. Møder:

Vi forsøger at holde møde den første torsdag i hver måned. Næste møde torsdag den 1. oktober 1998.

/JB

Vedlagt: Rapport vedr. Dansk Dataland fra 1989
samt indkaldelse til næste møde.

Referat af arbejds møde i projekt "Dansk Datamuseum" den 4. november 1998:

Tilstede:

OBN, MS, KV, HL, JB.

Afbud:

FM

1. Godkendelse af referat:

Godkendt.

2. Meddelelser:

Vi har nu adgang til lokalerne på Møllen i dagtimerne. Den udleverede nøgle kan anvendes. Indtastning af adgangskode. Der er videre ingen adgang efter lukketid. Se nedenfor.

3. Økonomi:

Ifølge FM er ICL villig til at sponsorere omkring 10.000 kr. i første omgang. Uklart, om der skal indsendes officiel ansøgning til.

4. Møllen (Lokaler):

Nøgler: Vi har fået lavet nøgler til yderdøren. Udleveret på mødet. Vi mangler stadig specialnøgler til det gamle lokale. HL kontakter Henrik Jørgensen (EDB).

Kort: Vi har endnu ikke fået "kort" til kortlæseren. HL kontakter Henrik Jørgensen (EDB).

Reoler, borde etc.: Div. møbler vil være til stede mandag den 9.11. (JB).

Rengøringsmat.: Vil være til stede mandag den 9.11. (JB)

5. Registrering:

PC (bærbar): FM har meddelt, at Henrik Jørgensen arbejder på at klargøre en bærbar PC. HL kontakter HJ. Så snart vi har PC-en skal den videre til MS, så vi kan få installeret en database. *Homepage/e-mail etc.:* JB arbejder videre med sagen.

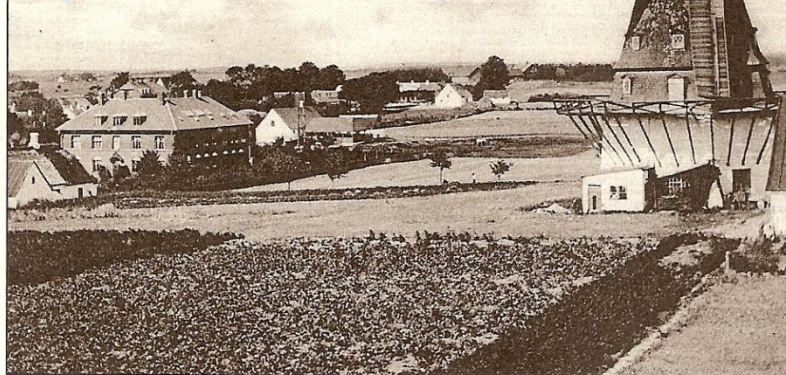
6. Opgaver:

Udstilling: Vi har fået lov til at lave udstillingen i nordlængen på Pederstrupgaard. Planlagt mål for åbning af udstillingen er 1. juni 1999.

KV og OBN arbejder videre med plan for udstillingen.

Jørgens Hjørne

Her lå møllen. Den gamle del af Parkskolen ses til venstre i billedet

Møllen i Ballerup

Af Jørgen Bjerregaard

Der var engang en mølle....

Hvad er det nu for noget. Ballerup har da ingen mølle. Nej, ganske rigtigt. Men der har ligget en mølle i Ballerup, nærmere betegnet på Gl. Rådhusvej 32. Den brændte i 1915 og blev aldrig genopført. Mølleriet og lagerbygningerne brændte i slutningen af 1950-erne. Stedet har haft så meget efterklang, at hovedbygningen, som ikke brændte, i daglig tale benævnes "Møllen". Det samme gælder ordet "Møllebakken". Ingen rigtig "ballerupper" er i tvivl om, hvor "Møllen" ligger. Men mon alle ved, hvorfra navnet stammer, for i dag er der er intet spor af den fordums meget imponerende hollandske vindmølle.

ottekantet hollandsk vindmølle. Underetagen var opført i kampesten og hvidte. Resten af møllen var tækket med træspån. Placeret på Møllebakken – dengang Frederikssundsvej – kunne den ses på lang afstand.

Omkring 1836 blev møllen overtaget af Jens Mathias Mathiesen. Han var egentlig uddannet inden for skibsfart og blev i en alder af kun 20 år hyret som styrmand på et af den kgl. Grønlandske Handels skibe. Var i en periode kolonibestyrer i Julianehåb og deltog i 1829 Graahs ekspedition til Østgrønland.

Ny ejer

I 1840 blev Ballerup Mølle købt af Frederik Valentin Dame. Han og senere sønnen Frederik Teodor Edvard Dame drev møllen frem til 1896. I denne periode var der ildebrand på

nr. 6. En stor herskabsvilla med et mindre jordtilliggende. I den store opholdsstue var opstillet en stor og meget flot oven med hvide kakler. En tilsvarende ovn kan ses i "The White House" på Nygårdsvej. På Hold-an Vej blev nedrevet, da der skulle opføres nyt byggeri på det såkaldte "Glamsterhjørne". Den flotte kakelovns skæbne er ukendt.

I 1896 blev møllen solgt til Hans Eriksen, der drev virksomheden frem til omkring 1920. Det var under ham, at den store vindmølle i 1915 brændte. Den afløstes af motorkraft.

Den sidste møllejer i Ballerup hed Fritz August Albert Weidlich, søn af tyske indvandrere. Han var en virksom og effektiv mand, ikke særlig vellidt blandt sit personale og heller ikke som borger i Ballerup. Han fik effektiviseret driften ved installation af moderne valsemaskineri og møllen skiftede navn til Ballerup Valsemølle. Her bagtes bl.a. rugbrød, som med egne biler blev fragtet ind til ismejerierne i København. Selv om Weidlich ikke begik noget kriminelt under besættelsen, så var ingen i tvivl om, hvor hans sympati lå. Den 5. maj blev han afhentet af danske frihedskæmpere men blev hurtigt frigivet. Han viste sig ikke senere i Ballerup og mølleriet blev nedlagt og bygningerne udlejet til andet formål.

Møllen bliver kommunal

Ballerup Kommune overtager "Møllen" I 1950 købte Ballerup kommune møllen af Weidlich. Mølleriet, lagerbygninger og bageriet brændte som nævnt i slutningen af 1950-erne. Den markante og imponerende hovedbygning overlevede. Den og de senere opførte barakker fungerede i en periode som en del af Ballerup Rådhus, der i 1935 var blevet bygget lige overfor møllen. Da det nye rådhus på Hold-an Vej i 1974 stod færdig, flyttede rådhusfunktionerne dertil. Politiet overtog det gamle rådhus, mens

stk.

umlingen modta-
akvareller. To er
s Mansfield, Se-
r museet modta-
Jensen, som dø-
den har museet
modtaget fire meget smukke silkelom-
metørklæder, som har tilhørt kejserinde
Dagmar og senere storfyrstinde Olga.
De bærer prinsesse Ingeborgs initialer.
Prinsessen var søster til Christian d. 10.
og blev senere gift med prins Carl af
Sverige. Der er yderligere to Olga-
akvareller på vej. De stammer fra boet
efter afdøde Astrid Buch, der døde i ju-

Dataarkæologerne

Der er nedsat en arbejdsgruppe be-
stående af Knud Viuf, Ole B. Nielsen
fra Alcatel Kirk, Henning Lindholm fra
Lindholm Kabler, EDB-chef Finn
Madsen (Ballerup kommune), Mogens
Schlamovitz fra Mos Informatik og Jør-
gen O. Bjerregaard. Gruppen kalder sig
for »Dataarkæologerne«, og formålet
med gruppen er at få etableret en data-
historisk udstilling og på længere sigt at
få etableret et datamuseum.

Anledningen til at nedsætte gruppen er
den meget enkle, at det i år netop er 50
år siden, den første computer blev la-
vet. Den blev helt nøjagtig født den 21.
juni 1948 kl. 11.00 på universitetet i

Ballerup Egnsmuseum
Byhornet nr. 4, side 27
December 1998

Manchester. Computeren, der fik kæle-navnet »Baby«, vejede ved fødslen halvandet ton og havde en højde på 2,10 meter. Dens samlede hukommelse lød på 128 bytes og den kunne klare 700 instruktioner i sekundet. Til sammenligning har den moderne pc'er typisk 32 megabytes og kan klare omkring 10 millioner instruktioner i sekundet.

Selv om »Baby« var meget tung set med moderne øjne, så var der ikke desto mindre tale om en af århundredets største og mest epokegørende teknologiske opfindelser. I dag kan vi vel næppe forestille os en verden uden pc'ere. På den anden side er vi også blevet meget mere sårbare. Et strømsvigt kan være katastrofalt. Vi ved heller ikke, hvordan vi skal opbevare den store mængde af informationer, som ligger gemt i alverdens computere og datasystemer. Men vi bliver nok nødt til gradvis at vænne os til en verden, hvor papir afløses af skærme, og breve sendes som e-post og ikke som normal brevpост etc. I kælderen under Pædagogisk Center i Skovlunde findes en større samling af gamle datamaskiner og pc'ere. De ældste er fra slutningen af 1940'erne og er indsamlet af Ole B. Nielsen, Knud Viuf, Jørgen O. Bjerregaard m.fl.

Det er tanken, at den første udstilling skal vise træk af den datatekniske udvikling samt fokusere på to lokale dataaktører, nemlig Christian Rovsing og Regne Centralen, idet samlingen allerede indeholder en del materiel fra disse to virksomheder. Det skal bemærkes, at Christian Rovsing lukkede for nogle år siden, og at Regne Centralen nu er overtaget af ICL.

Gruppen arbejder desuden med at få registreret de mange maskiner samt at få gjort en del af dem køreklare, så de kan være klar til en udstilling. Gruppen har fået tilsagn om økonomisk støtte fra forskellig side, ligesom den allerede har modtaget en bærbar pc'er, som skal anvendes ved forregistreringen af samlingen.

Udstillingen er planlagt til at åbne 1. juni 1999 i den nyrenoverede længe på Pederstrupgaard.

150-året for Grundloven

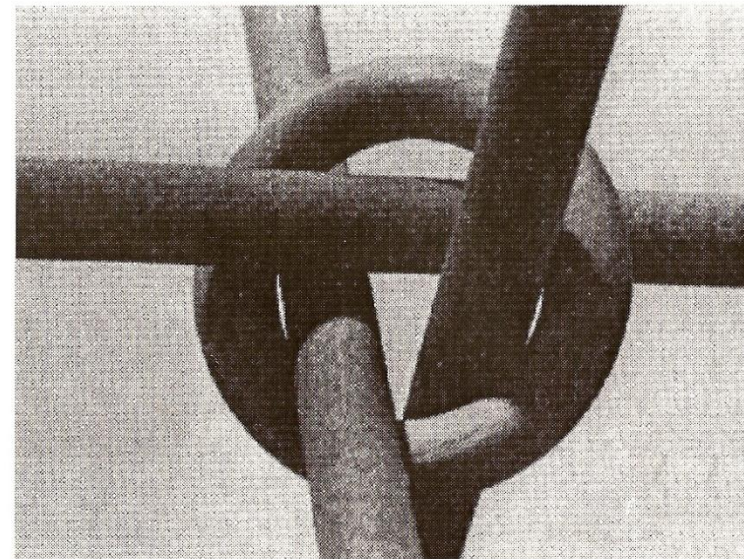
I 1999 er der 150 år siden Danmarks Riges Grundlov blev vedtaget. Det markeres også rundt om i landet. I foreningen og på museet vil vi forsøge at markere denne vigtige dag. Vi har talt meget om at arrangere grundlovsdag i Pederstrup i 1999, og sammen med den lokale »Plant et Træ komite« vil vi plante en grundlovseg.

Endvidere kan udstillingen »En slægts historie« være med til at markere året, idet Christen Christensen Bommerhede sad med i det første valgte sogneforstanderskab Ballerup (valgt 2. december 1841) og selv var formand for forstanderskabet 1848-49. Selv om sogneforstanderskabet ikke direkte havde noget med Grundloven at gøre, så var det dog et skridt hen imod det demokrati, som vi kender i dag.

År 2000

Vi nærmer os med hastige skridt afslutningen på dette årtusinde. Hvordan vi skal markere dette, ligger ikke helt klart. Det kunne være en udstilling med fokus på vor tid. Vi hører meget gerne fra vore medlemmer. Alle gode ideer er

4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45			
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8

Ballerup Egnsmuseum

har hermed fornøjelsen at indbyde Dem med ledsager til åbningen
af udstillingen

Da computeren blev voksen

Søndag den 27. juni 1999
kl. 13.00

på
Ballerup Egnsmuseum
Pederstrupvej 51-53
2750 Ballerup

Ballerup Egnsmuseum viser en datahistorisk udstilling med særlig
fokus på tre danske dataaktører, Regnecentralen, Christian
Rovsing og Dansk Data Elektronik - ca. 1950-1999.

Udstillingen er lavet i samarbejde med ICL, Alcatel, DDE og
Rovsing A/S

Med venlig hilsen
Dataarkæologerne v/

Jørgen O. Bjerregaard
Jørgen O. Bjerregaard

databranchen. Det er ikke altid, at tingene går, som man ønsker. Vi er løbet ind i forskellige problemer.

Dels er toppede brosten og lave bondestuer og lave døre ikke det ideelle, når det drejer sig om en udstilling af denne karakter. Specielt ikke, når en del af udstyret vejer op til 200-300 kg.

Dernæst har vi også erfaret, at det er svært at gabe over et så stort område som 50 års datahistorie, også selv om vi har begrænset os til DDE, Rovsing og Regnecentralen. Det har knebet med at finde ud af, ~~hvordan~~ skiltningen skal stå. Bedre blev det ikke, da vores kopimaskine i går - på grund af fugt - brød totalt sammen. Vi måtte derfor begrænse os til en minimal skiltning, ligesom vi ikke kunne lave kopier. Det håber vi, at I tilgiver os. De af jer, der har forstand på data og PC-ere, kan sikkert se, hvor vi har huller. Vi vil ~~da~~ være teknemmelige, hvis I kunne hjælpe os. *med oplysninger.*

Vi har heller ikke nået at få hængt alle tavlerne op på den rigtige måde. Det håber vi ~~også~~ at I tilgiver os.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke alle de, der har været involveret i udstillingen. Både de, som har reageret på vores henvendelser i pressen. Men ikke mindst til de, der har hjulpet med at realisere udstillingen: blandt disse Knud Viuf, Hans Overgaard, Henning Lindholm, Mogens Schlamovitz, Finn Madsen og Ole . Nielsen. De to førstnævnte er begge gamle RC-folk og de vil sikkert kunne fortælle mange gode historier om gamle dage, som inden for EDB-branchen kun ligger nogle ganske få tilbage i tiden. De øvrige har arbejdet hos bl.a. Rovsing, Dansk Dataservice, Ballerup kommune m.m. De vil alle gerne modtage oplysninger fra jer, hvis I går og gemmer på oplysninger eller en god historie.

På længere sigt vil vi, som kalder os dataarkæologerne, gerne skabe en datahistorisk samling med vægt på de tre danske aktører: DDE, Rovsing og RC. Men det kræver, som I sikkert kan se, helt andre lokaler. Det kræver penge, arbejdskraft og gode ideer. Er der her blandt ^{ny}specielt indbudte gæster ^{folk}, som gerne vil deltage i et sådant arbejde, så hold jer ikke tilbage. Det er i aller sidste øjeblik, at vi får gjort noget ved datahistorien. Vi har oplevet flere gange, at folk og virksomheder har sagt. Hvorfor ringede I ikke for et par dage siden. Vi har lige tømt kælderen.

Jeg vil ikke lægge skjul på, at det har været hårdt at arbejde at lave denne udstilling. Jeg kan nævne, at det tog os et par dage at få rengjort konsollen til GIER'eren. Det er det smukke teaktræsmøbel, som står bagest i lokalet. Men også at få rengjort alle maskinern for støv, nikotinfingre, kaffepletter osv. Desværre kunne vi ikke få hele

GIER'eren herud. De store skabe kunne simpelt hen ikke komme igennem dørene.

Jeg skal ikke trætte jer så meget mere. Jeg håber, at I får en god snak med gamle venner og kolleger. Vi serverer lidt vin, øl, vand og snacks. Synes I det er for lidt, så

En gruppe ildsjæle begyndte allerede i 1989 at indsamle datahistorisk materiel. I begyndelsen noget spredt, men efterhånden mere målrettet mod danske datavirksomheder som A/S Regnecentralen, Christian Røvsing A/S, Dansk Data Elektronik A/S, Søren T. Lyngsø A/S m.fl. Samlingen var da hjemmehørende under Ballerup Egnsmuseum.

I 1999 arrangerede gruppen på Ballerup Egnsmuseum udstillingen "Da computeren blev voksen". Det skabte fornyet interesse og nye kontakter. Gruppen tog navneforandring til "Dataarkæologerne".

De indsamlede effekter blev i begyndelsen opbevaret i kælderlokaler på Rosenlundskolen i Skovlunde. Men der var brug for mere plads og i 2000 stillede Ballerup kommune yderligere kælderlokaler til rådighed på "Møllen" Gl. Rådhusvej 32 i Ballerup. Det er her gruppen hver torsdag aften afholder møder.

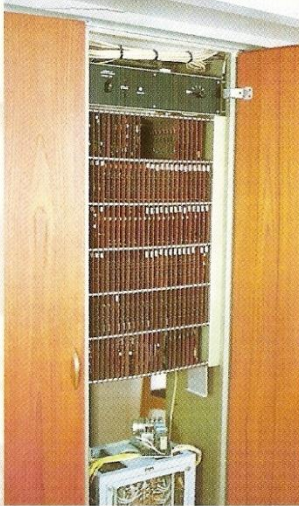
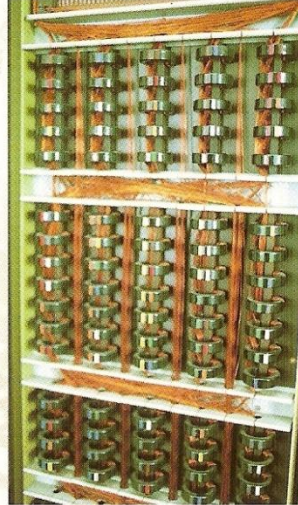
For at få styr på indsamlingen stiftede "Dataarkæologerne" den 15. august 2002 Dansk Datahistorisk Forening (DDHF). Samtidig blev den datahistoriske samling udskilt fra Ballerup Egnsmuseum og overført til DDHF.

Den 13. februar hvert år fejrer "Dataarkæologerne" den første danske datamaskine "DASKs" fødselsdag med foredrag af datahistorisk interesse. Inden 50-året fejres den 13. februar 2008 håber "Dataarkæologerne" at kunne indvi et fysisk datamuseum i Ballerup. På det virtuelle datamuseum: www.datamuseum.dk kan billeder og dokumentation studeres. Bestyrelsen i DDHF håber på stor tilslutning.

A/S Regnecentralens mikrodatamat Piccoline, som bl.a. blev brugt rundt om på landets skoler.

Øverst: Mikroprogramlager til GIER.
Midt: Harddisk til RC8000 anlæg fra A/S Regnecentralen.
Nederst: Konsolbordet (teaktræ) til GIER med perforator, skrivemaskine, kontrolpulte og strimmellæser.

Øverst: Testapparat til OTS-PSIU Satellit strømforsyning. Fremstillet af Christian Røvsing A/S.
Midt: Strimmellæser til DASK (Dansk Aritmetisk Sekvens kalkulator) med lyskanon og optisk læsning af strimmel. Prototype fra A/S Regnecentralen.
Nederst: A/S Regnecentralens GIER (Geodætisk Instituts Elektroniske Regnemaskine) med åben midterdør. Øverst ses printkort og nederst tromlelageret.

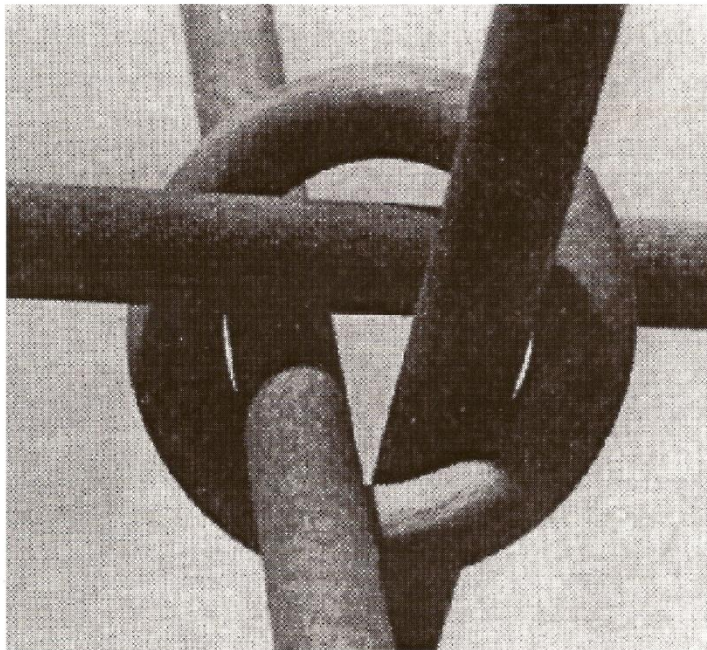
Venstre: Forskellige Supermax modeller fra Dansk Data Elektronik A/S (DDE).
Herunder: CR80 anlæg med tilhørende harddisk til bl.a. Delta Air og American Airlines (billetkontrol) fra Christian Røvsing A/S.

Herover: Mikrodatamater fra Christian Røvsing A/S. Bl.a. CR7 og CR16.
Venstre: Forskelligt materiel fra A/S Regnecentralen: Bl.a. RC3675 strimmellæser, teletyper og RC7000, som bl.a. blev brugt til undervisning på gymnasier og højere læreanstalter.

DA COMPUTEREN BLEV VOKSEN

1. juli 1999 til 15. januar 2000

Søndage 13-16 eller efter aftale

Ballerup Egnsmuseum

Pederstrupvej 51-53

2750 Ballerup

Tlf.: 44 97 11 13

I samarbejde med ICL, Alcatel, DDE og Rovsing A/S

Historien om en revolution

Datamaskiner:

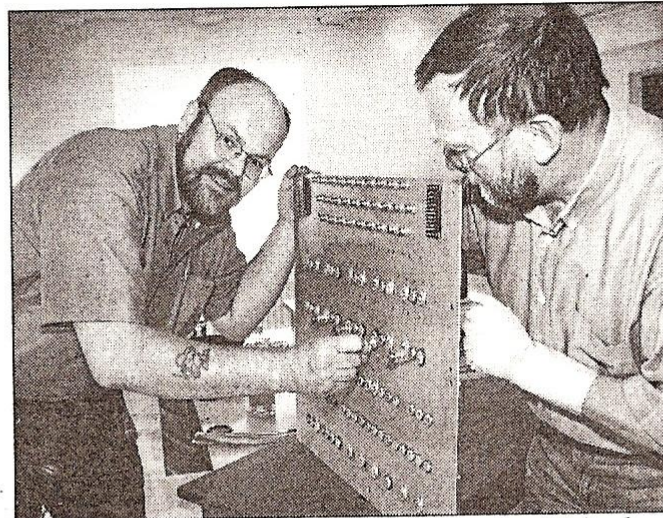
Egnsmuseet i Pederstrup viser udstilling om et halvt århundredes teknologiske historie. Det er historien om, hvor hurtigt udviklingen er gået - og om en lille flok pionerer

AF JAKOB HASSING

FOTO: MICH. WIMMELMANN

Da den første computer blev opfundet, ændrede verden sig. Og de sidste 50 års revolution inden for den moderne teknologi har betydet, at *de go'e gamle dage* endegyldigt ikke vender tilbage.

Man kan få syn for sagen ved at besøge den udstilling af et halvt århundredes datamaskiner, Egnsmuseet i Pederstrup viser til midten af januar. Det er nok et stykke teknologisk historie - men det er også lokalhistorie, eftersom flere af de virksomheder, der har været med til at præge teknologien, har haft domicil i Ballerup-området. Det gælder blandt andre Chr. Rovsing, Regnecentralen og Dansk Data Elektronik.

Hans Overgaard (tv.) og Jørgen Bjerregaard med dele af den legendariske DASK-computer fra midten af halvtredserne

vore drømme om et datamuseum,« siger Jørgen Bjerregaard. »Meningen er, at noget skiftes ud, når og hvis der kommer noget mere spændende til.«

Den berømte DASK

Dele af den berømte DASK-computer fra Regnecentralen - fra midten af halvtredserne - er med på udstillingen, som løber helt op til vor tids micro-processorer. Og de vidt forskellige ambitioner og formål, som har været søgt opnået gennem computeren, anskueliggøres også; fra de tidlige håndbetjente regnemaskiner til Rovsings rumfarts-teknologi.

Det var DASK, som

i Ballerup fra Rialto-bygningen på Frederiksberg. At fremstille datamater og yde service var blevet Regnecentralens mission - og en

forretning.

»Edb-industrien i Ballerup-området stammer fra den lille gruppe mænd, og det er tankevækkende, at hundredetusindvis af danskere siden har fået en uddannelsesmæssig baggrund inden for edb takket være deres revolutionære indsats,« siger Hans Overgaard.

Danske computere på museum

På Ballerup egnsmuseum kan man hver søndag mellem kl. 13 og kl. 17 besøge en særudstilling, som fortæller om de første danske computere. En gruppe, der kalder sig dataarkæologerne, har samlet materialet og udstiller de første computere i en bondegårdslænge. Den konservative politiker Christian Rovsing spillede, blandt andre, en central rolle i Danmarks tidlige computer-epoke. Hans firma stod bag en række statslige dataprojekter, som ikke altid gik lige godt. En anden væsentlig deltager i dansk computerhistorie var Regnecentralen, som stod bag datamaterne Piccolo og Piccoline. Ingen af de ovennævnte firmaer eksisterer den dag i dag; Regnecentralen er overtaget af den internationale ICL-koncern.

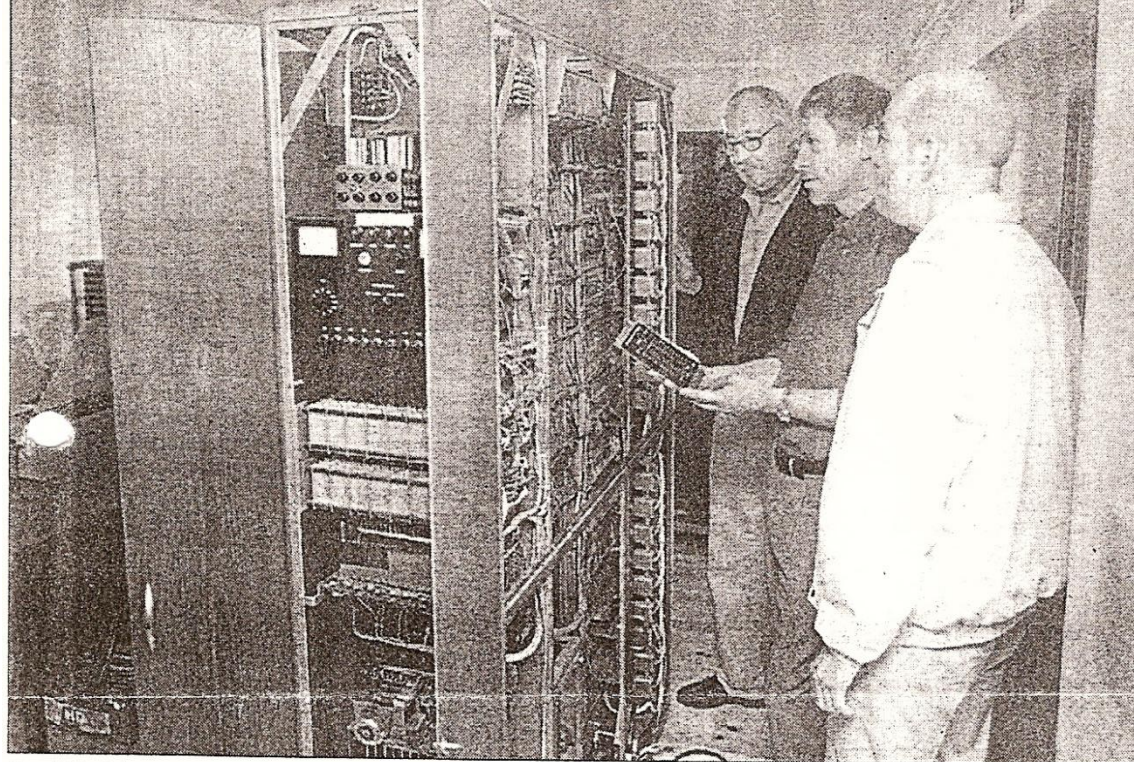
Kun en enkel veteran fra de gode gamle edb-dage, er endnu blandt de levende: DDE eller Dansk Data Elektronik. Fælles for alle nævnte computer-

producenter - levende såvel som døde er, at de alle er/var beliggende i Ballerup.

Udstillingen kan ses frem til nytår på søndage eller efter aftale på tlf: 4497 1113. Ballerup Egnsmuseen ligger på Pederstrupvej 51-53, 2750 Ballerup. (cs)

DASK, Danmarks første elektroniske datamaskine, der blev konstrueret og bygget i Danmark. Den blev officielt indviet den 13. februar 1958.

Knud Viuf, der er ingeniør, og Henning Lindholm er to af »computer-arkæologerne« ved Ballerup Egnsmuseum, som glæder sig over den store Gier-maskine. I midten afdelingsleder Kurt Jerritslev fra Københavns Teknikum

Ballerups største lommeregner

Sjældenhed: En Gier-computer fra 1963 bliver udstillet på Ballerup Egnsmuseum. Den er fra en tid, da datamaskinerne havde størrelse som et klædeskab

Af JAKOB HASSING

BALLERUP: En oldsag er det nærmest - computeren Gier fra 1963. Nu kan den frem til midten af januar ses på Ballerup Egnsmuseum i Pederstrup.

Computeren har størrelse som et middelstort klædeskab. Jo, dengang blev der lavet regnemaskiner i gigantstørrelse, og denne Gier er da nok og-

så den største lommeregner der findes i hele Ballerup Kommune.

Gier'en er kommet fra Ingeniørhøjskolen Københavns Teknikum, men oprindeligt stammer den sandsynligvis fra Forsøgscenter Risø. Det var en af de første maskiner, der blev installeret.

Glad giver

»Vi glæder os over, at det vi ikke selv kan udstille kan komme på museum. Vi uddanner folk til at lave det, der vil blive udstillet på museum om 100 år,« siger afdelingsleder Kurt Jerritslev fra Københavns Teknikum.

Denne Gier var med i den første serie af én mands betjente compute-

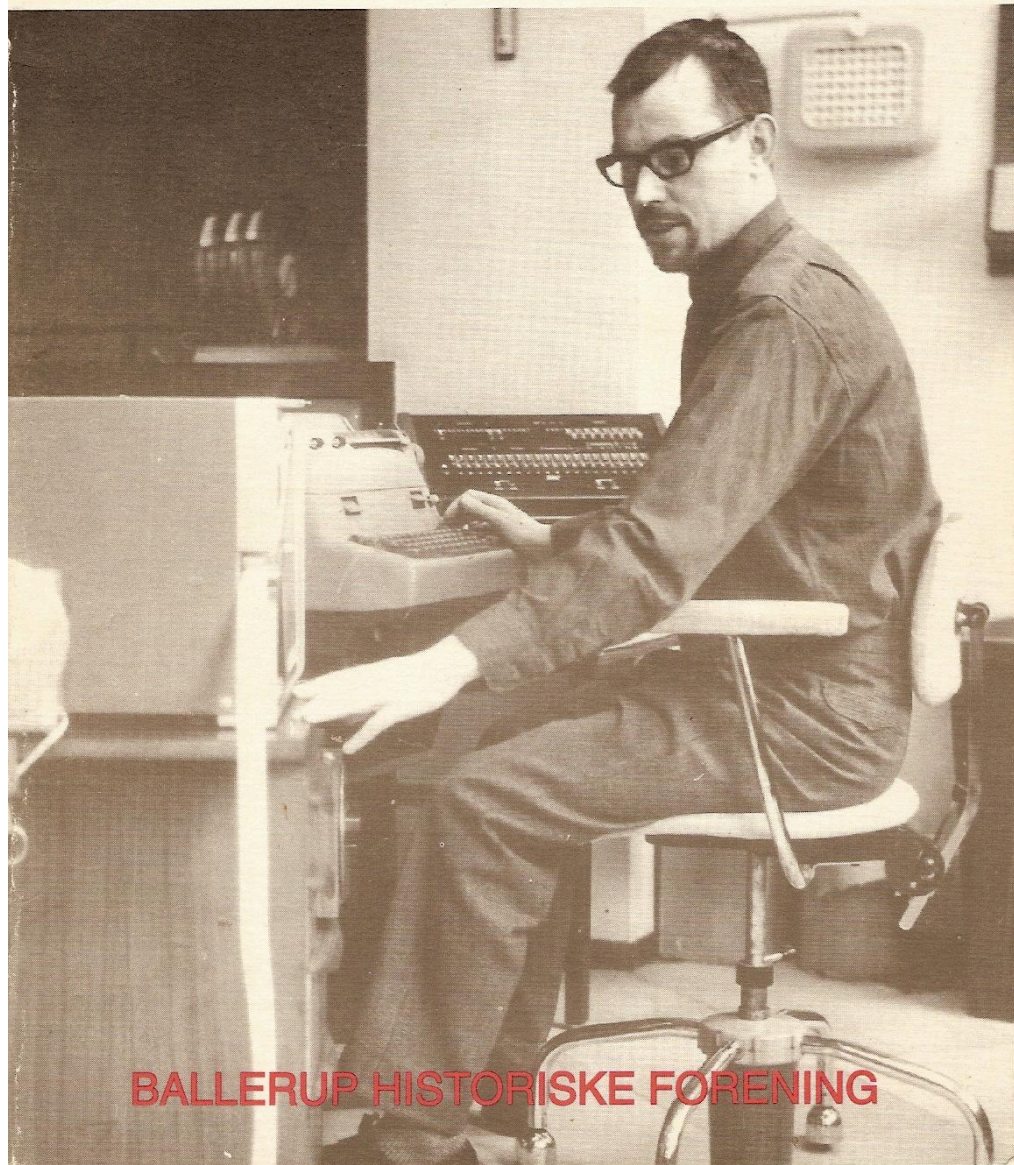
re. Tidligere maskiner var blevet betjent af flere.

»Computer-arkæologerne«, en kreds af historisk computer-interesse-rede med forbindelse til egnsmuseet, er himmelhenrykte over nyhervervelsen - og den indgår i museumsleder Jørgen O. Bjerregaards visioner for et kommende data-museum. Men som han udtrykker det: Det er indtil videre kun visioner. Allerede nu har museet dog en pæn samling af maskiner fra de tre lokale virksomheder fra Ballerup og Herlev: Dansk Data, Regnecentralen og Chr. Røvsing. De udstilles alle for tiden på det idylliske museum.

Byhornet

28. ÅRGANG • NR. 3 • OKTOBER 1999

BALLERUP HISTORISKE FORENING

Udstillingen lukker 16.januar 2000

Gamle GIER

Melodi: Sonny Boy

Nu faldt klokken i, Gamle GIER.
Nu er det forbi, Gamle GIER.
For nu har man funden,
At du var i grunden,
Blot et gammelt lig, Gamle GIER.
Hvad tror du de gi'r, GIER?
Fik vi mon en tier, GIER,
For dine bits, Gamle GIER.
På konsollen bli'r, GIER,
Der nu skrevet »clear« GIER,
En kort notits, Gamle GIER.

Husker du dengang, Gamle GIER,
Da vi natten lang, Gamle GIER,
Kæmpede blandt flere
For at få Mat 4
Hør din printers klang, Gamle GIER.
Spændingen den sti'er, GIER,
Hvad det næste bli'r, GIER.
Man bliver svimmel, Gamle GIER.
Når vi gik på svir, GIER,
Var det ej med pi'er, GIER,
Men med en strimmel, Gamle GIER.

Hvad er der grin i en NOVA, det
skidt,
Hvad er en mini mod dine fyrrer Bit?
Hvad er det vel te' du?
Transmission til RECKU
Er, hvad den ka', Gamle GIER!
Vi stod i klynge om dig, lag på lag.
Du kunne synge! Hvem kan vel det i
dag?
Tiden går så rask nu –
Hils den gamle DASK, du,
På dit museum, Gamle Gier.

Karsten Kynde

Olinas dukker

Udstillingen med de russiske dukker var en succes. Olin Ventzel har hentet sine dukker. Dog ikke de 10 dukker, som vi med velvillig støtte fra sponserer har købt. De vil nu blive udstillet i den permanente udstilling om storfyrstinde Olga.

Søndag den 16. januar var sidste dag, og mange lagde vejen forbi for netop at se dukkerne.

Da computeren blev voksen

Computerudstillingen blev også lukket med brask og bram. Små hundrede gæster besøgte museet den 16. januar. Heriblandt var et fødselsdagsselskab, der fejrede en 50-års fødselsdag i Hestetalden på Ryttergaarden. Det viste sig, at fødselaren havde en fortid i Regnecentralen. Derfor ønskede han, at alle deltagerne i fødselsdagen skulle en tur på museet for at se computerudstillingen. I den anledning blev der sunget en sang, som blev sunget ved Datalogisk Instituts revy i Ruslandsbakkerne i 1974. En slags hyldest til den gamle GIER-maskine fra 1960'erne. Her givet med fødselarens tilladelse.

Historisk note: Matematisk Institut ved Københavns Universitet udskiftede i 1974 sin sidste gamle veltjente GIER til fordel for en RC 3600 minidatamat. RC 3600 fik aldrig nogen selvstændig betydning, men virkede som intelligent terminal til RECKU. Visen blev oprindeligt gribende foredraget af GIER's gamle operatør, Krølle, alias Alf Beck Nielsen.

Det kan oplyses, at Datahistorisk Samling under Ballerup Egnsmuseum har to GIER-maskiner i sin samling. Den æld-

Adressen er: www.ballerupegnsmuseum.dk
Interesserede kan komme i forbindelse med os på adressen:
info@ballerupegnsmuseum.dk eller
j.bjerregaard@post.tele.dk

Man kan også ringe til Ballerup Egnsmuseum på telefon
4497 1113 mandag til fredag kl. 8-16 eller faxe på 4477
2718.

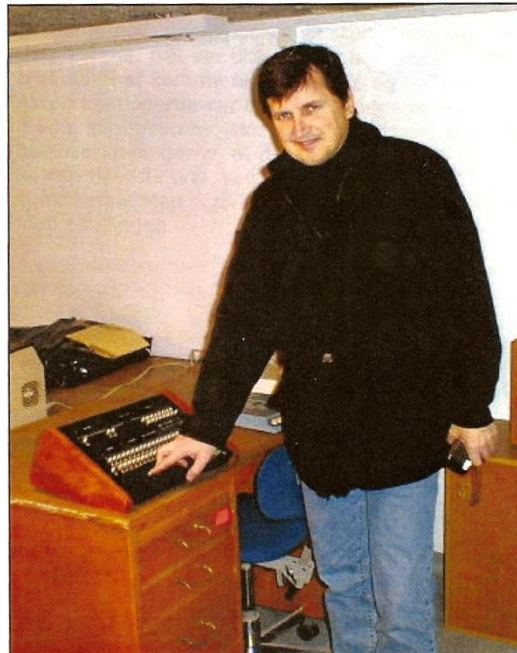
Jørgen O. Bjerregaard

Billedtekst:

GIER med hovedkonsol, der består af IBM-skrivemaskine til
indtastning af data, papirbåndslæser, perforator til
programudlæsning samt teknikerpanel. Pænt indkapslet i
teaktræ. Bord og skab fremstillet hos en snedkermester i
Præstø. Fra udstillingen "Da computeren blev voksen". Foto:
Joen Jensen, 2000.

GIER får besøg
5.december 2000

Charles Simonyi besøger Dataarkæologerne

Charles Simonyi med en del af kontrolbordet til GIER.
Foto: Jørgen O. Bjerregaard, Ballerup den 7. december
2000.

Arbejds møde 5.april 2001

OK

----- Original Message -----

From: "Jørgen O. Bjerregaard" <j.bjerregaard@post.tele.dk>

To: "Jørgen Burchardt" <jbur@post1.tele.dk>; "Beni Solow" <beni.solow@odont.ku.dk>; "Finn Madsen" <fma@balk.dk>; "Gorm Lange" <gorm@valbydata.dk>; "Henning Isaksson" <henningi@dddf.dk>; "Henning Lindholm" <llindholmEDB@private.dk>; "Henrik Jacobsen" <HJ@PIP.DKNET.DK>; <info@niels-ebbesen.net>; "Jens Knudsen" <j.knudsen@cph.dk>; "Johan Jacobsen" <johan.jacobsen@skolekom.dk>; "Jørgen Albretsen" <ja@djh.dk>; "Knud Viuf" <knudviuf@mail.tele.dk>; "Lars wallin" <law@dr.dk>; "Mogens Schlamovitz" <mos@it.dk>; "Nico de Jong" <nico@farumdata.dk>; "Ole B. Nielsen" <obn@post4.tele.dk>; "Ole Noergaard Nielsen" <onn@force.dk>; "Oluf Bagger" <ob@icee.org>; "Peter Ambeck-Madsen" <p.a.m@mail.tele.dk>; "Poul Testmann" <Poul.Testmann@uvm.dk>; "Tage Emborg" <atemborg@get2net.dk>; "Vagn Thers" <thershansen@get2net.dk>

Sent: Tuesday, May 01, 2001 7:51 PM

Subject: Dataarløologerne ref.

Referat fra arbejds mødet i Dansk Datahistorisk Samling torsdag den 5. april 2001.

Tilstede:

Henning Lindholm, Poul Testmann, Mogens Schlamovitz og Jørgen O. Bjerregaard.

1. Godkendelse af referat:

OK.

2. Meddelelser.

a) Norsk Dataanlæg. ND maskinen er i hus, Poul sender takkebrev.

b) Supermax fra Handelsskolen i Ballerup er afhentet. Poul har modtaget kopi af servicekontrakt. Poul har bekræftet modtagelse og sender takkebrev.

c) Iflg. Peter Ambeck-Madsen blev DASK officielt indviet den 13. februar 1958 - denne dato er herefter udnævnt til speciel højtidssdag, og den dag da vi alle samles. Den 12. okt. 1955 blev Dansk Institut for Matematikmaskiner (senere kaldet RegneCentralen) etableret under Akademiet for de tekniske Videnskaber. Også en dato vi bør højtideligholde.

d) Radiomuseet i Ringsted. Poul undersøger muligheden for at vi kan besøge Radiomuseet i Ringsted.

e) Henning Isaksson foreslå, at vi undersøger muligheden for at vi kunne medvirke til, at vi fik sendt en GIER til Center for Computerhistorie i USA. De har egen hjemmeside: www.computerhistory.org

Vi undersøger mulighederne for at være fødselshjælper til en sådan donation.

f) Jørgen har 23.3.01 sendt brev til bormgesteren for at bede ham undersøge muligheden for, at vi kan finde et egnet sted i kommunen til samlingen - ikke nødvendigvis noget stort og flot, men en platform, så vi kan få begyndt. Udl. til de fremmødte oplægget fra 1989. Jørgen forsøger at lave udkast til næste møde.

g) Jørgen har modtaget mat. vedr. Lego Mindstorms Centre fra Bjarke Hassert Nielsen (Lego). Han har lovet at holde os orienteret iden for området. (mailadresse: bhn@europe.lego.com). Nævnte endvidere, at Microsoft sidste år fejrede 25 års jub.

Traditionen med
13.februar

Henvendelse til
kommunen

Glimt fra fejring af
DASK gennem årene

Her 13.februar
2002 og 2003

DASK's fødselsdag

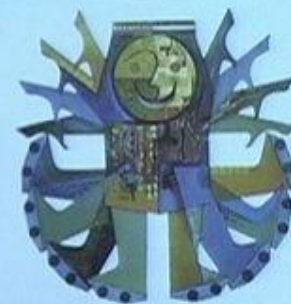
2004

2005

2006

DASK's fødselsdag 13 februar 2006

Dankortet - et unikt dansk betalingssystem

**Medlemsarrangement
med fem foredrag
om Dankortet -
før, nu og i fremtiden**

Copyright tilhører
foredragsholderne

**Dansk Datahistorisk Forening
2006**

acentralen af 1959 og Kildeskatten - 18. februar 2009

I/S Datacentralen af 1959

**I/S Datacentralen af 1959
- de første år**

Kildeskattesystemets start

2 indlæg og diskussion

Markeringen af DASK's
fødselsdag
18. februar 2009

2007
2008
2009
2010

ALGOL 60
To indlæg om historien

Huub de Beer:

ALGOL 60:

The Death of a Programming Language
and the Birth of a Science

Peter Naur:

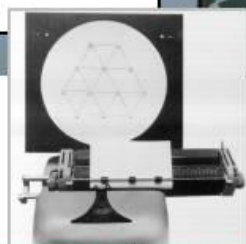
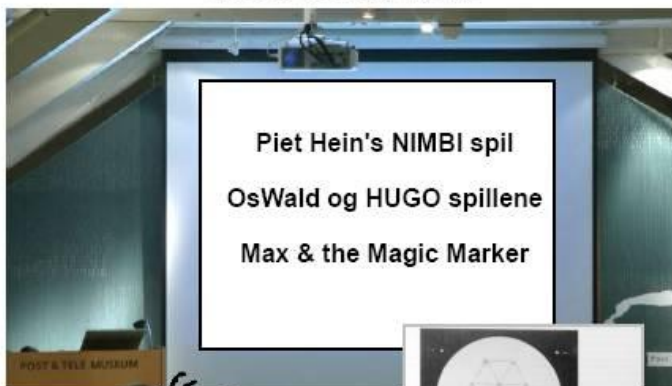
Beskrivelse: Videnskabelighedens kerne
50 år: Fra ALGOL 60 til det mentale liv

DDHF

Tre indlæg om
**Norsk Data's grundlæggelse,
 fantastiske vækst og hurtige nedtur**

**3 danske computerspil
 fra de sidste 50 år**

3 danske computerspil fra de sidste 50 år

DDHF

IBM Danmark - Glimt fra de første 100 år

DDHF 2012

2011, 2012

2013, 2014

**IBM Danmark
 Glimt fra de første 100 år**

Invitation fra Dansk Datahistorisk Forening

Torsdag den 13. februar 2014 kl. 19.00 – ca. 22.00

Sted: IBM Danmark, Nymøllevej 91, 2800 Kgs. Lyngby

IBM System/360

"Mainframen fra System/360 til nu - de første 50 år..."

ved

Svend Erik Bach, IBM Distinguished Engineer

... Pause med forfriskning ...

"IBM Mainframe anno 2014"

ved

Henrik Thorsen, teknisk direktør i IBM Danmark

arkæologerne

I en kælder i Ballerup sidder en samling ildsjæle, som har sat sig det mål at bevare den danske datahistorie for eftertiden. En historie, der er langt mere spændende og omfattende, end man skulle tro

Af Lars Wallin

Rovsing CR16. Danskbygget traditionel pc fra starten af 80'erne med 5 MB harddisk og 5 1/4" floppy-drev. Den kørte med det amerikanske styresystem CPM, der er forløberen for dos. Maskinen blev brugt til tekstbehandling og bogføring hos bl.a. flyselskaber, men den blev også brugt af militæret.

Hver torsdag kommer kaffemaskinen på arbejde, når Dataarkæologerne mødes i kælderen på Møllen i Ballerup. Den dag Alt om DATA besøger stedet, er der også wienerbrød på bordet, og der breder sig hurtigt en hyggelig stemning blandt reolvis af manualer, tegninger, fotografier, bøger, software og computerdele.

Til stede den aften er tre modne mænd, som hovedsagelig har deres baggrund i danske datavirksomheder. Det er Henning Lindholm, der arbejdede på Dansk Data Service som edb-operator i 14 år. Her var han på natholdet i 70'erne, når firmaet behandlede data for de mange små selvstændige revisorer. Senere startede han sit eget firma Lindholm EDB-kabler. Den

De tre dataarkæologer samlet foran Møllen i Ballerup. Fra venstre Henning Lindholm, Jørgen O. Bjerregaard og Knud Viuf.

anden er Knud Viuf, der har arbejdet for to andre store danske edb-firmaer, nemlig Regnecentralen og Chr. Rovsing. Han er i dag selvstændig med eget konsulentfirma. Den sidste er Jørgen O. Bjerregaard, der er cand.mag. i historie og arbejder som historiker på Ballerup Egnsmuseum.

Starten på museet

»Det hele startede med«, forklarer Jørgen O. Bjerregaard, »at vi for ti år siden nedsatte en arbejdsgruppe på otte mennesker, som alle havde vilde planer. Der blev lavet en rapport om mulighederne for at lave et datamuseum, der skulle hedde *Dansk Dataland*. Gruppen undersøgte også, om der fandtes datamuseer i andre lande og fandt et enkelt i Boston. Der blev skrevet om vores an-

strengelser i aviserne, og pludselig kom de første opringninger fra privatpersoner og virksomheder, som havde gammelt dataudstyr, de ville donere til vores datahistoriske samling.«

Den første større ting, arbejdsgruppen fik tilbudt, var en komplet IBM-hulkortstue fra 1948. Den kom fra firmaet Brüel og Kjær, hvor den var blevet brugt til lagerstyring helt frem til 1989. I de følgende år fortsatte indsamlingen, og efterhånden blev man enige om, at man ville koncentrere sig om de tre danske datavirksomheder: Regnecentralen, Chr. Rovsing og Dansk Data Elektronik (DDE).

Samarbejdet med Regnecentralen startede med, at Jørgen O. Bjerregaard blev ringet op fra Præstø, hvor de ville

Ballerup den 25. oktober 2001

Kort redegørelse fra mødet med borgmester Ove E. Dalsgaard og kommunaldirektør Uffe Stormgaard tirsdag den 9. oktober 2001.

Fra Data-arkæologerne deltog: Poul Testmann, Mogens Kjær, Henning Lindholm og Jørgen O. Bjerregaard.

Mødet foregik i en meget positiv atmosfære. Med udgangspunkt i Data-arkæologernes brev af 11. september i år til borgmesteren redegjorde Poul Testmann for gruppens altoverskyggende problem: Plads til udstilling. En beskeden "platform", hvor den kan udstille nogle af de ting, der står opmagasineret, og at det ikke er muligt at hente sponsorpengene uden et sådan sted.

Poul Testmann fremhævede også vigtigheden i, at den danske It-historie bliver reddet og at et evt. museum bør ligge i Ballerup Kommune, idet RC, CR og DDE har hørt hjemme i Ballerup og Herlev.

Der var forståelse for problemerne, men hverken borgmesteren eller kommunaldirektøren kunne p.t. pege på egnede ledige lokaler. Borgmesteren nævnte, at der måske var lokaler på Tapeten og på Hedegårdsskolen. Men det var også i kælderlokaler, hvoraf nogle skulle anvendes til sikringsudstyr p.g.a. den nuværende usikre verdenssituation.

Gruppen pegede selv på, at et par lokaler i den nordlige del af Møllens pavillon ville være egnede. De anvendes p.t. til undervisning. Nævnte også Laurupgaard. Både borgmesteren og kommunaldirektøren lovede at undersøge mulighederne.

Følgende blev aftalt:

- 1) at gruppen udarbejder et færdigt koncept for projektet og at det efterfølgende fremsendes til borgmesteren.
- 2) at gruppen undersøger, hvem der evt. kan indtræde i en arbejdsgruppe vedr. etablering af et datamuseum.
- 3) at gruppen laver en liste over egnede sponsoremner og samarbejdspartnere.
- 4) at gruppen overvejer, om der skal stiftes en forening eller fortsættes som hidtil under Ballerup Egnsmuseum.
- 5) at borgmesteren og dermed også kommunen giver projektet det "blå stempel" og vil yde administrativ og juridisk bistand.
- 6) at arbejdet med at indsamle, registrere etc. i øvrigt skal fortsætte som hidtil.
- 7) at de p.t. anvendte lokaler på Møllen og Rosenlundskolen får bedre aflåsningsmuligheder og at gruppen får papir på, at den må være der.

Godkendt af gruppen den 25. oktober 2001.

Tapeten nævnes
Første gang

Overvejelse om
at stifte foreningen

Prosit - dec 2001

Da computeren var et væsen

I en kælder i Ballerup kan man foretage en underlig rejse tilbage i it-tiden. Her gemmer sig gammelt ragelse med sjæl og historie og vidnesbyrd om en tid, hvor danske it-folk hørte til blandt verdens pionerer

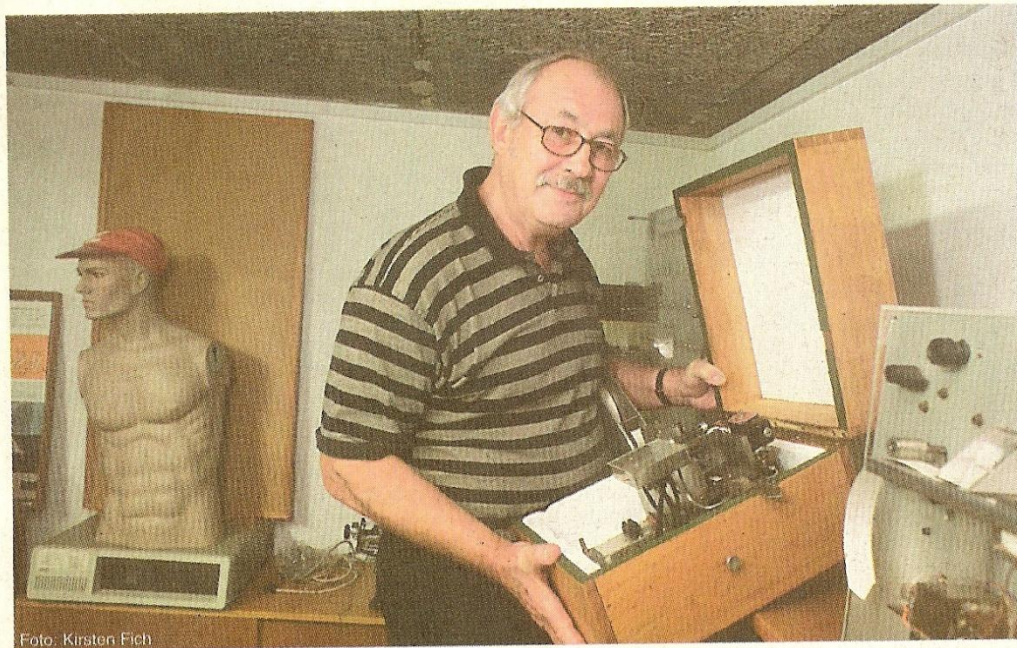

Foto: Kirsten Fich

Af Peter Birch

Det er næsten ikke til at få de gamle elektronhjerner til at virke, som da de var nye i slutningen af 50'erne eller i begyndelsen af 60'erne – heller ikke selvom man faktisk har hele molevitten stående næsten køreklare. Dertil er der for mange nedslidte mekaniske dele og for mange radorør og transistorer, der er brændt ud.

Men en emulering til en mo-

trange kælderlokaler under Møllen i Ballerup.

Frem på skærmen toner et billede af den gamle GIER-maskines betjeningspult. Den originale står ved siden af, så vi kan se, at det er den samme. Man starter maskinen ved at taste nogle kommandoer ind på pulten, og så kan man se – på skærmen – hvordan strimmellæseren trækker en strimmel af kraftigt papir igennem maskinen og derved udfører de kommandoer, der er

4-5 Kb var det en imponerende maskine.

– Jeg synes, det var en genial maskine, så nu har jeg sat mig for, at jeg skal have de gamle programmer til at køre på pc'en, siger Mogens Kjær og peger over på en skuffe, der er helt fyldt med hulkortstrimler, regneprogrammer til GIER. Jo mere, han arbejder med GIER, desto mere imponeret bliver han over, hvor meget man kunne få ud af den lille bitte maskine, som vi jo ville kalde den i dag.

er vi lidt stolte af at have stående, siger han.

Udstillingssted søges

Data-arkæologerne har eksisteret et par år. Formålet er at bevare og dokumentere den danske it-historie, før folk glemmer, at danske it-folk engang var med helt fremme blandt verdens pionerer – både når det gælder hardware og når vi snakker udvikling af programmer og programmeringssprog. Og Ballerup? Ja, det er nu en gang der, initiativtagerne bor, men tilfældigvis er det også det sted, hvor flere af pionervirksomhederne havde til huse, bl.a. Regnecentralen, Christian Røvsing og Dansk Data Elektronik for lige at nævne de største og dem, som arkæologerne har valgt at koncentrere sig om.

– Vi havde for nogen tid siden en udstilling på lokalhistorisk museum. Den trak en masse mennesker til, og det var sjovt at se, at det denne gang var de unge, der trak forældrene med på museum. Det plejer ellers altid at være omvendt. Og så var det jo også sjovt, når folk kom og spurgte efter skærmen til de gamle computere. Man brugte jo ikke skærme dengang, smågriner museumsinspektør Jørgen Bjerregaard, der som professionel samler står for det museale aspekt ved IT-samlingen i kælderen.

– Vores store problem er nu at

øjeblikket ligger den skilt ad og spredt på flere adresser, men dataarkæologerne håber, at de med tiden kan få plads til publikums beundring. Flot ser den ud, når man ser billeder af den. Stor som et trefløjet garderobeskab med teaktræs låger, der diskret gemmer mekanikken af vejen. Betjeningspulten og en stor elektrisk skrivemaskine er de eneste dele, der nødvendigvis skal stå fremme i laboratoriet, hvor maskinen hører til. Der hører også en printer til, men det er et monstrum, der fylder som en elefant og vejer mellem et halvt og et helt ton, så den er heller ikke opmagasineret i kælderen.

– Det var ellers fine sager, der kunne spytte papiret ud med en fart, så det stod otte meter ud i rummet, hvis der ikke var en ordentlig aftagerbakke på, husker Henning Lindholm og ser overbevisende ud i tilfælde af, at vi ikke tror ham. De andre nikker bekræftende, så noget er der sikkert om det. Knud Viuf bliver ved med at slæbe ting frem: En plade fra et pladelager, en forløber for harddisken, så stor som et vognhjul og tungt som..., så det kostede en sort klemmelus på en af fingrene, da han skulle lægge den fra sig igen. Et tromlelager, en anden af harddisks forløbere, på størrelse med en fadølfsfugte

løst forældet, blandt de hundredvis af maskiner og computerdele fra den danske it-teknologis halvtredsårige historie, som er hobet op i de

regnestok, kunne man nu få GIER til at foretage de samme beregninger på ganske få minutter. Med en arbejdshukommelse på

computer var DASK, Dansk Aritmetisk Sekvens Kalkulator fra midten af 50'erne. Den har vi nogle dele fra her – resten står på Teknisk Museum. Den

han er i færd med at efterlyse, sender han også lige en melding af sted om, at man naturligvis også gerne ser nye folk, der vil give et nap som aktive dataarkæologer.

End at skrive farvel allesammen". Det kan læses i dagbogen, og nedenfor havde en operatør skrevet "Hulk-Hulk, farvel". En elektronhjerne var noget anderledes personligt end de moderne pc'er.

Farvel allesammen

Men det er GIER, Geodætisk Instituts Elektroniske Regnemaskine fra ca. 1960, der er dataarkæologernes klenodie. I

Man kan se lidt mere om museet på www.ballerup-egnsmuseum.dk/msamlinger/dsamling.html

PROSA

Uddannelsesafdelingen

Mindegade 10

+++ 256 +++

8000 Århus C

POST

Sendes ufrankeret
Modtageren
betaler portoen

Foto: Kirsten Fich

DATAARKÆOLOGI

Hver torsdag mødes »data-arkæologerne«, en hård kerne af mænd med en fælles interesse. De vil lave et museum for den danske data-historie.

Museum med dask og hulkort

AF ELSE CORNELIUS

De drømmer stadigvæk om at få et »rigtigt« museum, hvor de kan udstille deres fund og samlinger, men de ved godt, det har lange udsigter med at få drømmen opfyldt. Indtil da har de besluttet at koncentrere sig om noget mere realistisk, et virtuelt museum, man kan besøge på internettet.

Ideen er oplagt. Hvis noget egner sig til at komme på virtuelt museum, er det den danske data-historie, beretningen om de pionerer og pionervirksomheder, som satte den datateknologiske udvikling i gang i Danmark.

De kalder sig data-arkæologerne, den lille gruppe, som mødes hver torsdag aften i Møllen på Gl. Rådhusvej i Ballerup. Foreningen har 55 registrerede medlemmer, heraf to kvinder, men kernen er en halv snes mænd, som brænder for det samme. De vil redde så mange effekter som muligt fra de første danske data-virksomheder, og de vil samle beretninger fra de mennesker, som var med fra begyndelsen. Det er især medarbej-

dere fra Regnecentralen, Chr. Rovsing og Dansk Data Elektronik, som kan fortælle om pionertiden.

Fyldige DASK

Den danske data-historie begyndte midt i 1950'erne. En pose penge fra efterkrigstidens Marshallhjælp gjorde det muligt at stifte Regnecentralen som et institut under Akademiet for de Tekniske Videnskaber, ansætte de første medarbejdere og begynde bygningen af en »matematikmaskine«. I 1957 blev den dynamiske Niels Ivar Bech ansat som leder, og i 1958 blev DASK, den første danske computer, indviet. DASK fyldte hele spise-stuen i en fin gammel Carlsbergvilla, men kunne kun rumme en brøkdel af, hvad en PC i dag kan.

Tre år efter var efterfølgeren Gier nr. 1 færdig. Året efter kom verdens hurtigste strimmellæser RC2000 til, og i løbet af få år blev der produceret ca. 50 Gier-maskiner, som blev solgt i hele Europa.

Nogle af de aktive data-arkæologer var med fra begyndelsen. Jørn Jensen, født 1925,

var Danmarks første program-mør på Regnecentralen. Andre data-arkæologer blev ansat de følgende år på Regnecentralen, Chr. Rovsing A/S og de ganske få andre edb-virksomheder. Jørgen O. Bjerregaard, data-arkæologernes energiske formand, er den eneste ikke data-mand, men han arbejder i Ballerup kommune. Han er tilknyttet Ballerup Egnsmuseum, og der – i landlige, historiske omgivelser i den kommune, hvor Chr. Rovsing hørte til – arrangerede han og »den hårde kerne« af data-arkæologer en udstilling om 50 års datahistorie i 2000.

Formanden har været med til at samle effekter sammen siden 1993, hvor det gik op for ham, at detastede med at redde de sidste stumper fra Chr. Rovsing A/S.

Dødehavsruller

Data-arkæologerne ved, hvad det handler om, når Jørgen O. Bjerregaard remser nogle af de arkæologiske fund, de har gjort, op. De smiler huldslagt ved tanken om »Dødehavsrullerne«, de tekniske beskrivelser fra 1970'erne fra Chr. Rov-

sing. Om hulkortmaskinen, som »hulledamernes« sad og lavede hulkort med. En hel IBM-hulkortstue fra 1948, som var i funktion hos Brøel & Kjær helt op til 1990. En transistorbaseret strimmellæser. En Giermaskine, som stod på Københavns Teknikum. Henning Isaksson – som var med til at udvikle både DASK og Gier – var ved at græde af rørelse, da han så den. »At se Gier stå der, lyslevende...«

Jørgen O. Bjerregaard fortæller om indsamlingsarbejdet:

»Vi fik lov at sætte tingene i nogle kælderlokaler på Møse-lundskolen, og efterhånden hobe de sig op. Kæmpestore maskiner, kasser med tegninger, en frygtelig masse hulstrimler, bunker af manualer. Til sidst blev vi enige om, at vi ikke kunne blive ved med at samle så vildt ind, men skulle koncentrere os om dansk data-historie. Da vi lavede udstillingen på Ballerup Egnsmuseum, dukkede der en masse viden-de mennesker op, og det blev vigtigt for os at få de mennesker, som var med i de tidlige år, til at fortælle deres historie. I 1976 blev der skrevet en bog

om Niels Ivar Bech, men vi er sikre på, at veteranerne kan bidrage med mere. Deres beretninger kan komme med i det virtuelle museum, vi nu er begyndt at bygge op. Der har vi også fået lov at lægge hele bogen om Niels Ivar Bech og hans indsats på Regnecentralen.«

Gier-simulatoren

Data-arkæologernes gennemsnitsalder er ret høj, men i den hårde kerne findes også en enkelt »anden generations« -mand, som har imponeret de garvede veteraner. Mogens Kjær har arvet data-interessen fra sin far, som var edb-pioneren hos Haldor Topsøe. Mogens Kjær er selv cand. scient. i biokemi fra 1986, men har været den lokale »computerguru« på Carlsberg Laboratorium siden 1983.

Han hørte om »de underlige folk i Ballerup«, meldte sig under fanerne og kastede sig ud i at lave en Gier-simulator ud fra en beskrivelse af mikrokoden, en lærebog i kodning for Gier, tre flyttekasser med hulstrimler, den ældste fra 1962, og en strimmellæser. Ef-

ter »50.000 trin og tre-fire måneders arbejde, hver aften og hele sommerferien lykkedes det. Nu er hans Gier-simulator, som Alt om Data har offentliggjort, også lagt ud i det virtuelle museum, så enhver kan skrive og udføre Gier-programmer på sin moderne PC. Fagfolk er dybt, dybt imponerede.

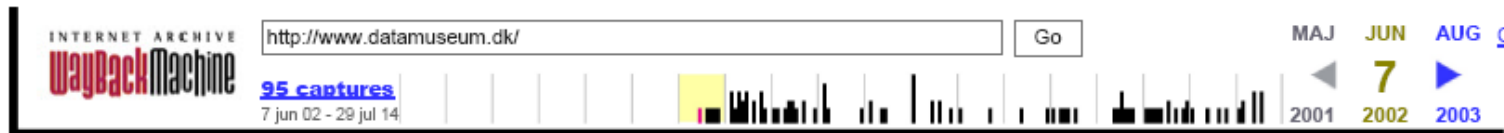
Den første begyndelse til det virtuelle museum kan nu findes på www.datamuseum.dk, og data-arkæologerne vil udbygge det. Foreløbig har de fået lov at bruge en server hos Polyteknisk Radiogruppe på DTU, men et af deres hedeste ønske er at få deres egen server. Med den – og måske en gang med et beskedent lokale, hvor de kan udstille nogle af de gamle maskiner – vil de synes, de har nået deres mål. Mange torsdage med sortering og registrering af materiale – og med hyggelige diskussioner over kaffe og kringler – har været umagen værd.

Den første hjemmeside juni 2002

Dansk Datamuseum

Side 1 af 1

[Datamuseum](#)

Dansk Datamuseum

Velkommen til det virtuelle datamuseum!

På dette museum vil vi prøve at samle oplysninger om danske edb firmaer, primært [Regnecentralen](#), Christian Rovsing og Dansk Data Elektronik.

[Billeder fra udstillingen på Ballerup Egnsmuseum, 1999-2000.](#)

[Dask's fødselsdag, 13. februar, 2002.](#)

[Søg!](#)

Filen er sidst ændret: Tuesday, 04-Jun-2002 07:55:40 CEST info@datamuseum.dk

Vil arbejde for data-museum i Ballerup

EDB-historie:
Nystiftet forening for data-historie har allerede masser af "klenodier" liggende i kældre og lagerrum

Af HANS HANSEN

Landets første forening for dansk datahistorie har set dagens lys i Ballerup. Stiftelsen fandt sted på "Møllen", Gl. Rådhusvej, og tilstede var 24 "dataarkæologer" - folk, der er interesseret i datahistorie - blandt dem lederen af Ballerup Egnsmuseum, Jørgen O. Bjerregaard, der blev valgt til formand.

"Allerede i 1989 blev der

dannet en arbejdsgruppe, der skulle undersøge muligheden for at oprette et datamuseum her i Ballerup, bl.a. fordi nogle af de danske data-pionerer lå i Lautrupparken i Ballerup, bl.a. Chr. Rovsing og Regnecentralen.

I 1989 begyndte vi at indsamle materiale, og vi fylder allerede en 600 kvm stor kælder under Rosenlundskolen og vi har også noget på Møllen og andre steder", fortæller Jørgen O. Bjerregaard.

Blandt samlingens "klenodier" er flere ting fra Danmarks "data-oldtid", f. eks. en stump af den første danske elektroniske regnemaskine DASK fra 1958

(resten står på Teknisk Museum i Helsingør).

Det var et enormt skrummel, der fyldte to rum. Da det var før transistoren, havde den radorør ligesom de gammeldags radioer, ialt 7.000, og den var vandkølet på grund af den varme, de mange radorør udviklede. Den havde 25.000 gange mindre hukommelse end en almindelig moderne pc-er. Til gengæld gik det 10.000 gange langsommere! Den blev bl.a. brugt til at udregne valgresultater på i 1960.

Der er også de såkaldte "Dødehavsruller", Chr. Rovsings tegninger til hans første edb-maskine, en Philips-hulkort-tabulator

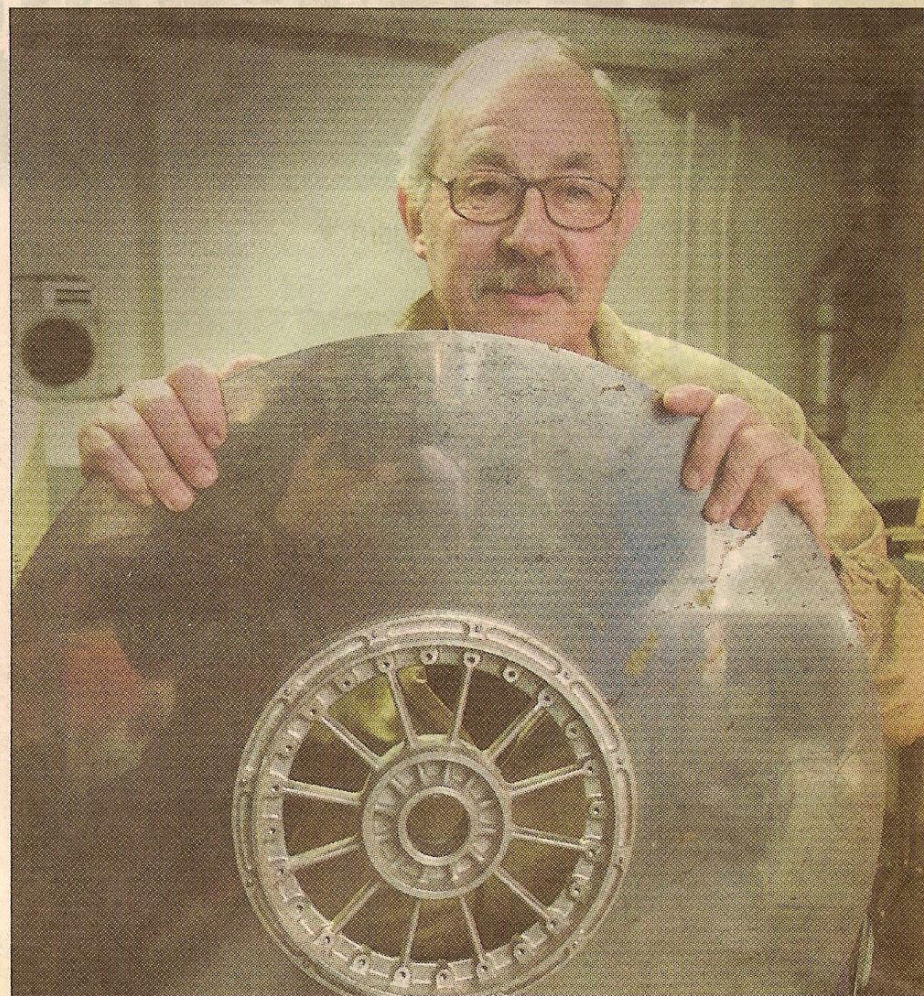
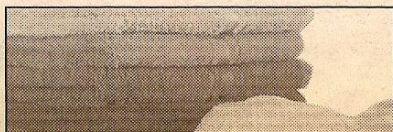

FOTO: MICHAEL WIMMELMANN

Henning Lindholm med en disc fra 70-erne, vægt 5-6 kg. den svarer til den lille disc på størrelse med en tændstikæske som sidder i en moderne pc-er. Det var Henning Lindholm, der forærede Ballerup Egnsmuseum en "huller", hvorefter ideen om et datamuseum opstod

Ønsketænkning

Hjemmesiden shines op i september 2002

Dansk Datahistorisk Forening

Side 1 af 1

INTERNET ARCHIVE
Wayback Machine
95 captures
7 jun 02 - 29 jul 14

<http://www.datamuseum.dk/> Go

AUG OKT NOV Clc
2001 2002 2003 H

Velkommen til det virtuelle datamuseum

[Klik her og træd indenfor:](#)

[Hjem](#)

[Velkommen](#)

[Museet](#)

[Foreningen](#)

[Kontakt DDHF](#)

[Donationer](#)

[Efterlysninger](#)

[Links](#)

Version 2.0

oprettet den 2. sept. 2002

Søg på hjemmesiden:

Søg

DANSK DATAHISTORISK FORENING

Foto: "DASK er den første elektroniske datamaskine i Danmark. Den blev bygget i perioden 1955 - 1957, og det var før transistorer var tilgængelige i praksis, og de integrerede kredse var endnu ikke opfundet. Den var derfor konstrueret udelukkende med elektronrør af samme type som blev brugt i radioerne dengang. DASK var i drift til 1967. Kan ses på [Teknisk Museum](#) i Helsingør (billedet)."

Velkommen til det virtuelle datamuseum!

Denne hjemmeside er et virtuelt datamuseum hvor man kan gå på opdagelse og søge oplysninger om datahistorien i Danmark, primært omkring pionerfirmaerne Regnecentralen, Chr. Røvsing og Dansk Data Elektronik. Det virtuelle museum viser med mange interessante, historiske billeder og artikler hvilken fantastisk udvikling der er sket siden 1957, hvor Danmark fik sin første datamaskine DASK. Desuden er der en stor mængde artikler og dokumenter der beskriver både maskiner og programmer, og ikke mindst de mennesker som tog del i udviklingen.

Hjemmesiden rummer også oplysninger om Dansk Datahistorisk Forening, som driver hjemmesiden. Foreningens formål er, foruden at drive hjemmesiden, at indsamle, registrere og bevare udstyr og dokumenter fra pionertiden i Danmark. Indtil videre er foreningens mange effekter placeret i magasiner i Ballerup kommune. Det er planen at arrangere skiftende udstillinger og med tiden forhåbentlig også faste udstillinger i egne lokaler.

Brug navigationen til at udforske det virtuelle datamuseum!

- **Museet** - her vises billeder og tekster fra pionertiden.
- **Foreningen** - her kan du finde alle de praktiske oplysninger om Dansk Datahistorisk Forening.
- **Kontakt DDHF** - her kan du skrive til foreningen.
- **Donationer** - her kan du læse om de effekter der er doneret til samlingen.
- **Efterlysninger** - er siden hvor DDHF informerer om specielle effekter der eftersøges til samlingen.
- **Links** - her har vi samlet et udvalg af gode links til andre sites som også beskæftiger sig med datahistorie.

Nyheder:

27. sep. 2002 - DDHF har modtaget en understation, fremstillet af Søren T. Lyngsø, fra Glostrup Varmeværk. Se [billeder fra Glostrup Varmeværk](#).

12. sep. 2002 - DDHF har fået en IBM hullmaskine fra 1928 - den er doneret af: Philips Danmark, [se fotos og læs mere under donationer](#).

Dansk Datahistorisk Forening - e-mail: info@datamuseum.dk

På hylderne efter bylde står der gamle maskiner i 500 kvadratmeter kælder i Ballerup. Men det kræver manpower, penge og plads at få båret dansk it-historie frem i lyset, og intet af det har dataarkæologerne, Jørgen O. Bjerregaard og Poul Testmann – endnu.

Computere søger museum

En række danske it-veteraner har slået sig sammen for at bevare den danske edb-historie for eftertiden – fordi ingen andre gør det. I to store kældre i Ballerup har de samlet en unik samling klenodier, der fortæller om en stor dansk epoke i dansk it, der er ved at blive glemt af både historikere og museumsfolk.

TEKST OG FOTO: CLAUS THORHAUGE,
CLAUS@THORHAUGE.DK

Personligt har jeg aldrig hørt om nogen, der har en klassisk mainframecomputer af dansk tilvirkning stående hjemme dagligstuen. Og det er måske forklaringen på, hvorfor den danske it-historie er et overset kapitel forbeholdt en række ældre entusiaster med en tidligere karriere i stolte – men nu for længst lukkede – danske edb-gigan-

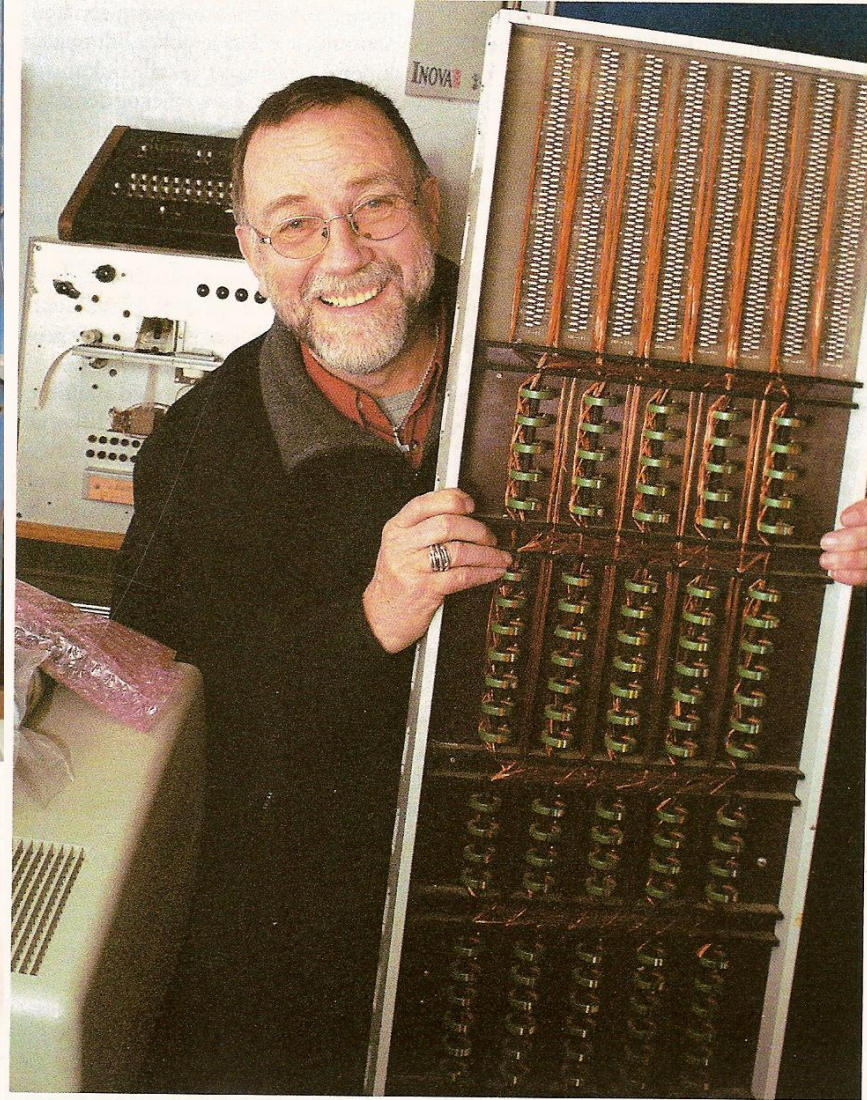
ter som Regnecentralen, Christian Rovsing A/S og Dansk Data Elektronik.

Datidens store computere var indviklet teknik, som kun en lille indviet kreds beskæftigede sig med. Så selv om pc'en i dag er en afgørende faktor for samfundslivet og de fleste menneskers dagligdag – både på arbejde og i fritiden – så er edb-historien nærmest forsvundet i glemsel. Pc'en fik sit folkelige gennembrud i løbet af 80'erne. Alt det, der gik forud er pist væk. Det er ikke

engang kommet på museum – endnu.

Dataarkæologernes kælder

– Pludselig ser vi jo, at computeren er blevet hvermands eje. Det er jo ligesom trykkerimaskinerne. Gutenberg jo har haft enorm betydning for os alle. Det har computeren også, og den historie er så speciel og interessant, at man ikke bare kan putte den hen i et hjørne og glemme den, forklarer dataarkæolog Poul Testmann, der selv

Ram-lageret fra Danmarks første serieproducerede datamaskine, Gier, er lige så højt som museumsleder Jørgen O. Bjerregaard fra Ballerup Egnsmuseum. Lageret er et ROM-lager (Read-Only-Memory) på cirka 14 kbytes, men det var så til gengæld 42 bits ord, hvor man oftest kunne have 2 ord i hver sit halvord. Lagerets består af 180 ferritringe og imellem dem aner man nogle af de 600 kobbertråde, der forbinder dem. Lageret var billigt i materialer, pålideligt og rimelig hurtigt, men dyrt at producere. Bag ham kan man lige ane selve kontrolpulten til Gier-maskinen. Foto: Claus Thorhauge.

Tapeten stilles til rådighed i november 2003

Så blev der flyttet ind ...

”Backoffice” samlingen fra Sparekassemuseet på plads på Tapeten

... og indviet
23. november 2004

Borgmester Ove E. Dalsgaard afprøver den henved 30 år gamle »RC4000« under indvielsen af Dansk Datahistorisk Forenings nye magasin på »Tapeten« i Ballerup.

Nyt magasin til data-arkæologer

LOKAL TEKNIK

Ove E. Dalsgaard klippede den røde snor, da Dansk Datahistorisk Forening forleden indviede sit nye magasin.

AF LEIF HOLM HENRIKSEN

Dansk Datahistorisk Forening har nu – et år efter overtagelsen – fået indrettet sit 900 kvm store magasinlokale

på »Tapeten« i Magleparken, og har fået overflyttet alle foreningens historiske effekter fra en række tidligere opbevaringssteder. Det blev markeret ved en officiel indvielse sidste tirsdag, hvor borgmester Ove E. Dalsgaard klippede den røde snor over.

Foreningen råder over en ret omfattende samling af datahistoriske effekter fra især de to tidligere Ballerup-virksomheder Regnecentralen og Christian Roving og edbleverandøren Dansk Data Elektronik Indtil for et år siden var disse effekter stuvet

af vejen i forskellige kældre i Ballerup. Men så stillede Ballerup Kommune et stort kælderlokale til rådighed i den tidligere Dahls Tapetfabrik.

Og hjælpen fra kommunen kom i rette tid, fordi foreningen samtidig var blevet tilbudt et par samlinger. Bl.a. den datahistoriske samling fra Sparekassemuseet.

Velvillig støtte

Efter istandsættelsen begyndte det store arbejde med at få flyttet de datahistoriske rariteter til de nye omgivelser.

Og at det nu er lykkedes, skyldes ikke mindst velvillig støtte fra en række sponsorer og foreningens protektor, Charles Simonyi.

Åbningen af det nye museum blev bl.a. markeret ved, at en af de gamle datamaskiner, en henved 30 år gammel »RC4000« fra Regnecentralen, blev sat i gang af borgmesteren.

Med åbningen af magasinet i Ballerup er der taget et vigtigt skridt på vejen mod et egentligt dansk datamuseum, som forventes at åbne senest den 13. februar 2008. Det vil i så fald ske på 50-års dagen for den officielle introduktion af Danmarks første datamaskine, DASK (Dansk Aritmetisk Sekvens Kalkulator).

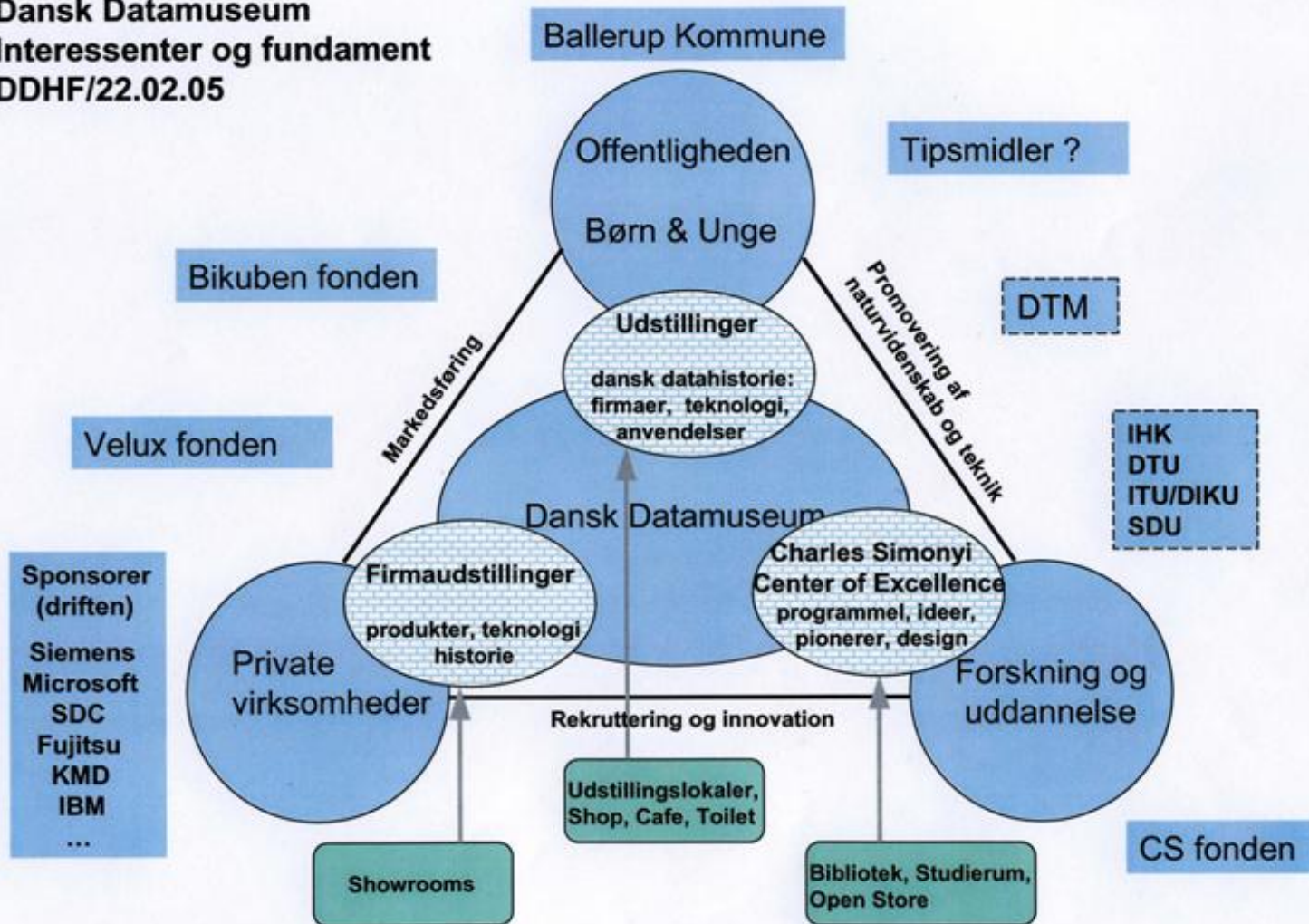
Dele af DASK var iøvrigt stillet op til beskuelse ved indvielsen af det nye magasin på »Tapeten«.

Der bliver arbejdet videre med tankerne om et Datamuseum

Dansk Datamuseum
Interessenter og fundament
DDHF/22.02.05

50 året for Regnecentralen blev markeret 12.oktober 2005

NEKROLOG

Torsdag morgen gik en af Ballerups mest ihærdige ildsjæle, museumsleder Jørgen O. Bjerregaard, bort efter et stykke tids alvorlig sygdom. Han blev kun 64 år.

AF SVEND JØRGEN JENSEN OG
MOGENS BILLE
FOTO MICHAEL WIMMELMANN

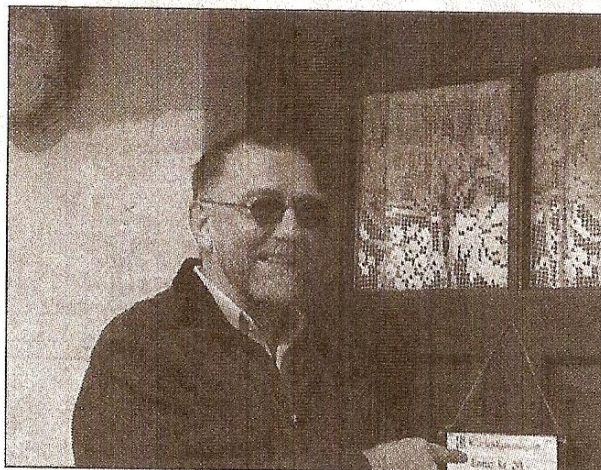
Jørgen Bjerregaard havde tre uddannelser – mindre kunne ikke gøre det. Han var uddannet hos Københavns Telefonselskab, hvor han var ansat i nogle år. Senere læste han til lærer. Omkring 1970 kom han til Ballerup, hvor han fik ansættelse på Ellegårdsskolen. Mens han un-

get initiativ til mange spændende aktiviteter på museet. Hans arbejde var hans hobby, og ofte så man Jørgen i Pederstrup til langt ud over den normale arbejdstid.

Ildhu

Det er således hans fortjeneste, at Lynsmedens hus blev nedtaget i Ballerup og genopført i Pederstrup. Han var dygtig til at skaffe sponsorer og arbejdskraft, så projektet kunne gennemføres, og han gik ikke af vejen for selv at stå bag trillebøren og arbejde som murerarbejdsmand.

Jørgen havde hovedansvaret for den kæmpeopgave det var at etablere en ny permanent udstilling om Ballerups historie. Han udarbejdede planer, samlede effekter og skrev tekster, og den mest moderne udstillingsteknologi blev taget i brug i den

seks udstillinger samlet vist i udstillingslokalet over Trinitatis Kirke.

Teater

Jørgen Bjerregaard fik ideen til og været primus motor for opførelser af teaterforestillinger med lokalhistorisk ind-

effekter, der belyser storfyrstindens liv.

Det var kun naturligt, at filminstruktøren Sonja Vesterholt opsøgte Jørgen for at få hjælp til research, da hun i 2003 skulle optage sin film »Olga – Den sidste Jørgen medvirker i filmen, hvor han

Jørgen O. Bjerregaard har lukket døren til museet for sidste gang. Han døde 64 år gammel.

selv at gå af som formand efter 14 år på posten.

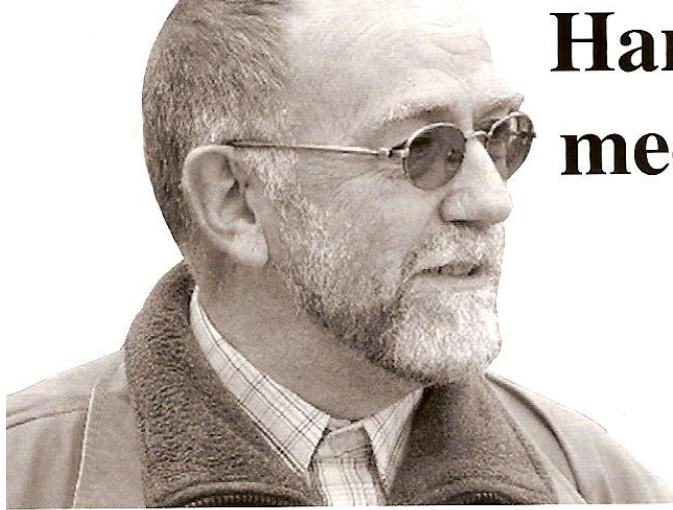
Jørgen var en gudbenådet fortæller, der tryllebandt sine tilhørere med gode historier, hvad enten han viste skoleelever rundt på museet i Pederstrup, var guide på byvandring eller cykelture med naturvejlederen eller holdt foredrag om storfyrstinde Olga eller de dansk-vestindiske øer.

Han var også en flittig skribent, der hurtigt kunne få noget fra hånden. Han udarbejdede en lang række skolebøger og undervisningsmaterialer flere af dem med la-

Helmuth A. Jensens virksomhed, som i 1950'erne fremstillede Ballerup elektriske hegn og Ballerup Mixeren. Han havde også fået ideen og samlet effekter til museets nuværende særudstilling, som fortæller om samme virksomhed.

I samme nummer fortæller han selv om sin barndom i Mariager: »Jeg boede sammen med mine forældre og min lillebror i en gammel købmandsgård fra 1500-tallet med bindingsværk og svalegang. Her havde min far snedkerværksted, og min mor passede vores butik, hvor vi handlede med antikke møbler. I dag er bygningen i øvrigt indrettet til museum.«

I Ballerup Kommunes personaleblad Aben har Jørgen gennem flere år haft sin faste

Han hjalp os med at finde rødderne

PIET VAN DEURS

Mærkeligt igen at stå herude i Pederstrup så mange år efter, at vi fejrede en rigtig gammeldags jul med tv og »Hvad er det?« her i laden – med halm på gulvet og gamle juleskikke – inviteret herud af Jørgen Bjerregård, der gerne ville indvie os alle sammen og hele Danmark i den perle af et gammelt landsbysamfund, der er bevaret herude, fordi han fik borgmester Ove E. Dalsgaard til i spidsen for byrådet at hæge om denne perle af et gammelt landsbysamfund.

Underligt nu at skulle sige farvel til dette utrættelige menneske, der blev en god ven. Jørgen Bjerregaard – oprindeligt jyde – var ikke en, der braldrede frem, men måske netop derfor en personlighed, der stilfærdigt ætsede sig fast på ens nethinde.

Han nåede så fine resultater i dette i grunden mærkelige Pederstrup, hvor man halvt venter at finde Jeppe på Bjerget, hans skrappe kone Nille, ridefogeden, »Mester Jacob« og krabasken.

Kun mangler møddingen, hvor den

stakkels sjællandske bondemand var faldet om i en ordentlig brandert henne for enden af landsbygaden. Det hele så mesterligt taget på kornet af Fader Holberg, for det må jo næsten være her, Jeppe har levet – og vel lever endnu den dag i dag. Og det takket være Jørgen Bjerregaard, der forstod kunsten at føre os tilbage til det rigtigt gamle Ballerup med den smukke gamle kirke, der endnu er bevaret på sin oprindelige plads i bymidten og stedet, hvor vi i dag sagde farvel og tak til et sjældent menneske.

Han var en mester i at trække os langt tilbage i fortiden, så man oplevede den på sit eget skind – som var det virkelig dengang, Jeppe frygtede krabasken og drømte om nok en styver brændevin.

Og det, takket være en beskeden, men i virkeligheden meget stærk personlighed, der har fået dette mærkelige sted til at leve så fint og besynderligt og føre os bagud – til rødderne i det bondesamfund, vi jo alle sammen tilbage i tiden kommer fra – tilbage til dengang, der ikke var lys i landsbygaden, og man

Industrimuseet i Horsens 4.maj 2006

Charles Simonyi fejrer 40 året for sin rejse til vesten 17.juli 2006
Aftenen var tilegnet Niels Ivar Bech

2007

**DDHF montre med
temaudstilling:
Sparekassernes
og den danske
edb-historie vist
i 4 glasmontrer,
1 stort og 2 små
skærmdisplays**

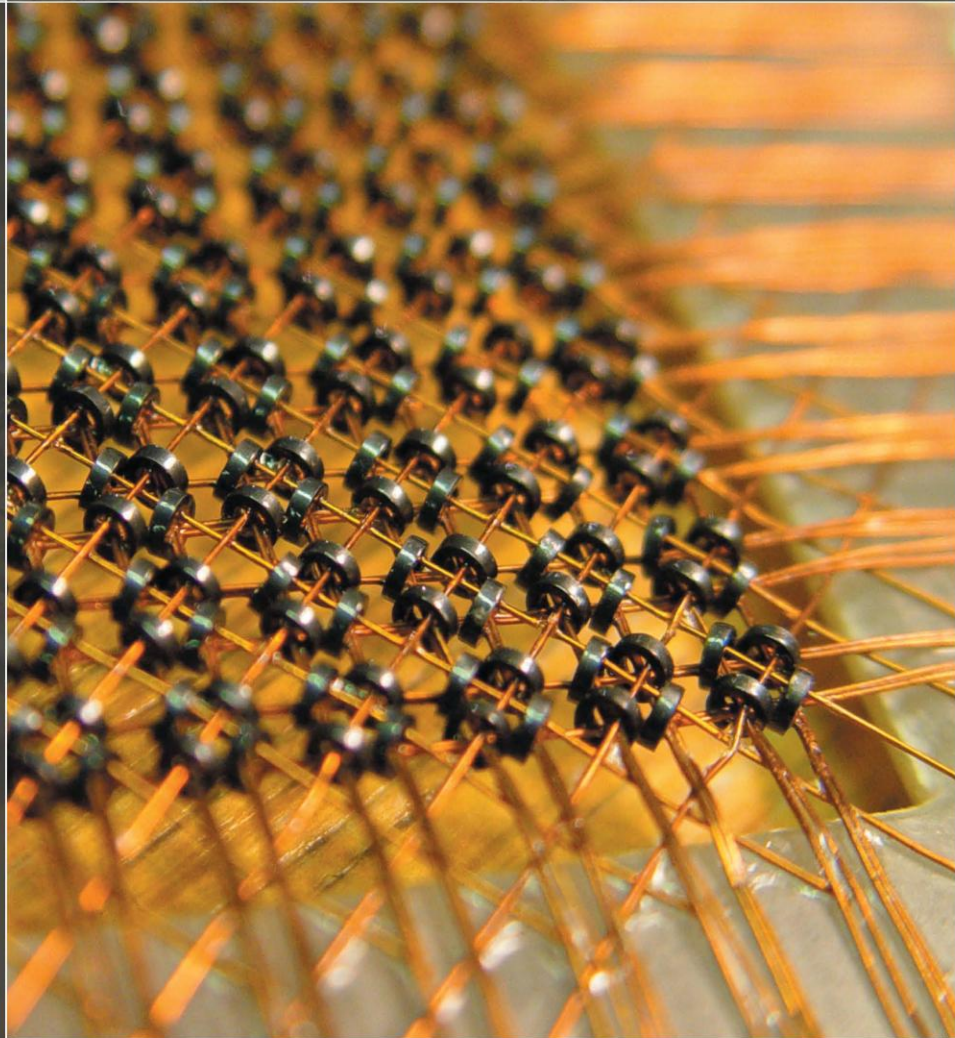

2008

Visions-
prospekt

Dansk Datahistorisk Forening
Haastrup Arkitekter maa.

2008

Medlem af Organisationen Danske museer

Aftale med Rambøll Management om konceptudvikling og udarbejdelse af et "Feasibility Study" for datamuseet

Vand i kælderen på Tapeten for første gang

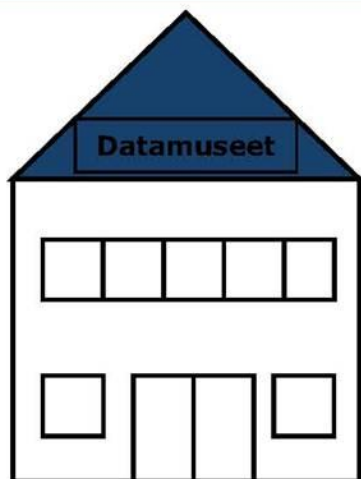
2009

Rambøll's analyse bliver færdig:

- Udviklingen af konceptet
- BIT House
- Feasibility Study

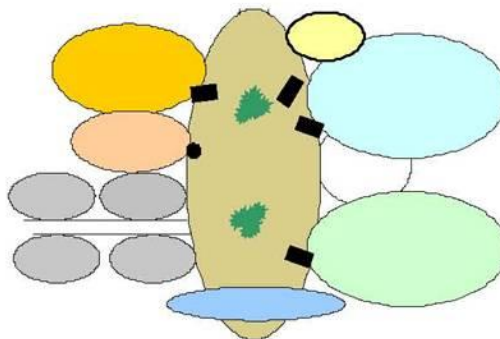
Wiki lanceres

Udviklingen af konceptet

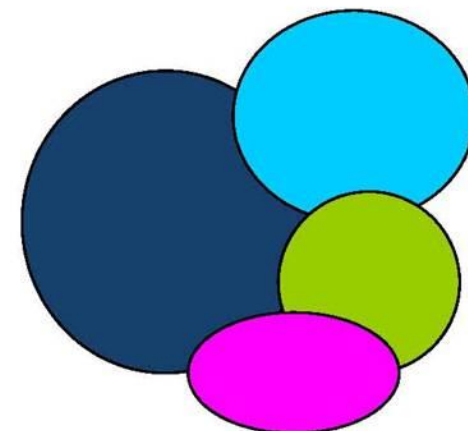
▪Datamuseum

- Kun Datamuseum

▪Ballerupmodellen

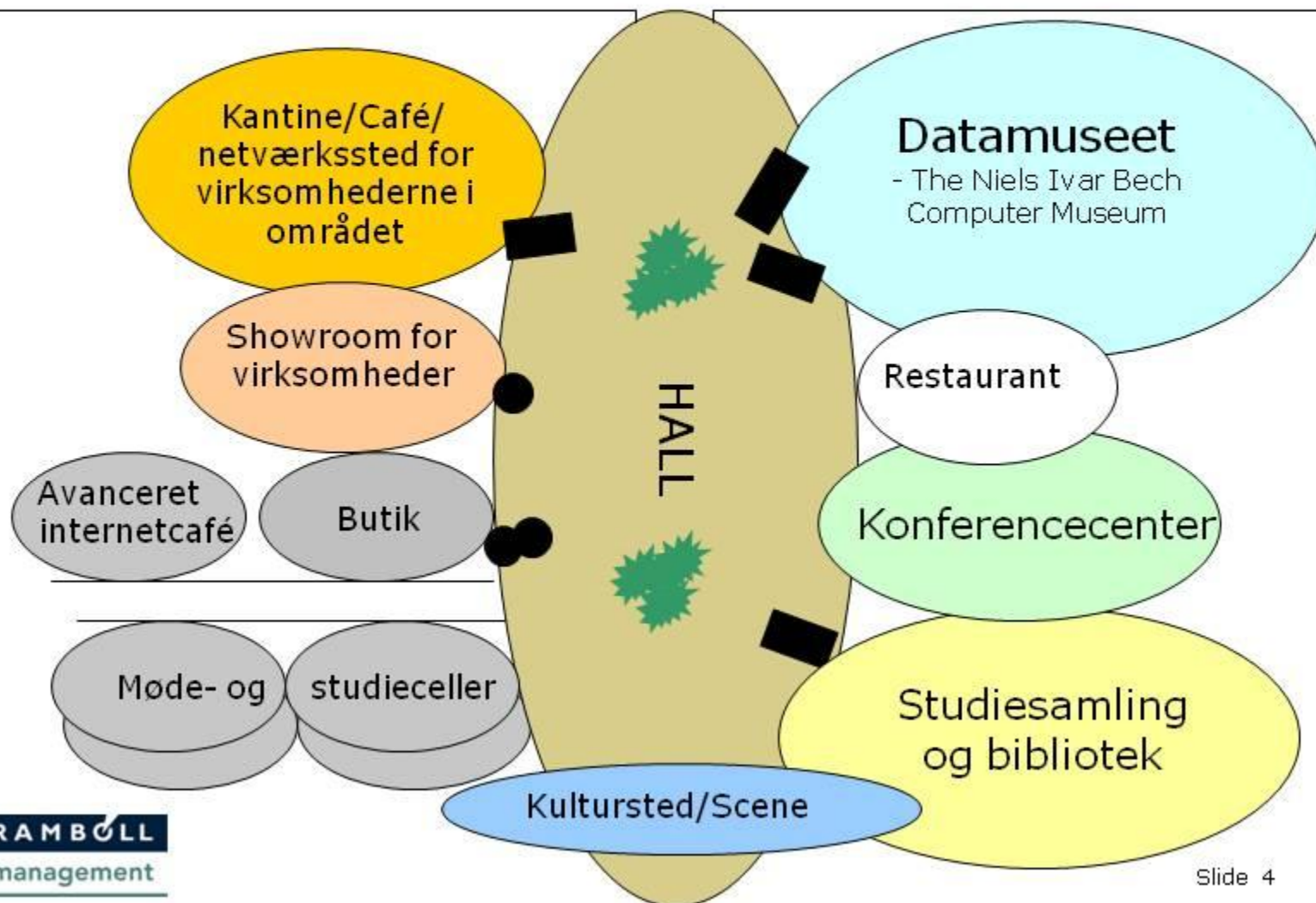
- Samlingspunkt for alle IT-relaterede virksomheder, uddannelser og interesserede borgere i området.
- Bruttoliste over mulige faciliteter:
 - Datamuseum
 - Konferencefaciliteter
 - Innovations- og iværksættercenter
 - Butikker
 - Caféer og restauranter
 - Showroom
 - Kulturhus, etc.

▪BIT House

- Samlingspunkt for de relevante virksomheder, uddannelser og interesserede borgere i området.
 - Datamuseum
 - Konferencefaciliteter
 - Café/kantine.

BIT House

Feasibility studie

Næste skridt.
Hvordan bliver projektet bæredygtigt?

2010

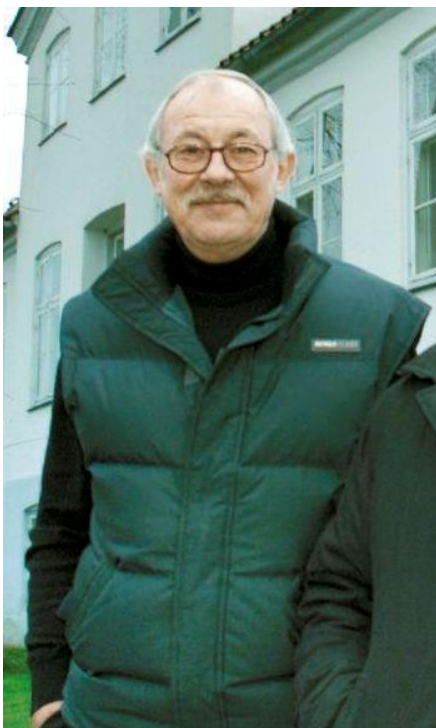
Museumsplanerne lægges midlertidigt på hylden

Der arbejdes i stedet på at skabe øget synlighed ved samarbejder med andre museer el. andre organisationer

SDU samlingen kommer til

2011

ÆRESMEDLEM

AF

DANSK DATAHISTORISK FORENING

HENNING LINDHOLM

UDNÆVNT ÅR 2011

Ballerup den 14. april 2011

.....
Finn Verner Nielsen, formand

2011 ... igen, igen, igen skal der suges vand på Tapeten ...

50 året for GIER markeres med en fungerende maskine

Dansk Datahistorisk Forening 14.september 2011

2011

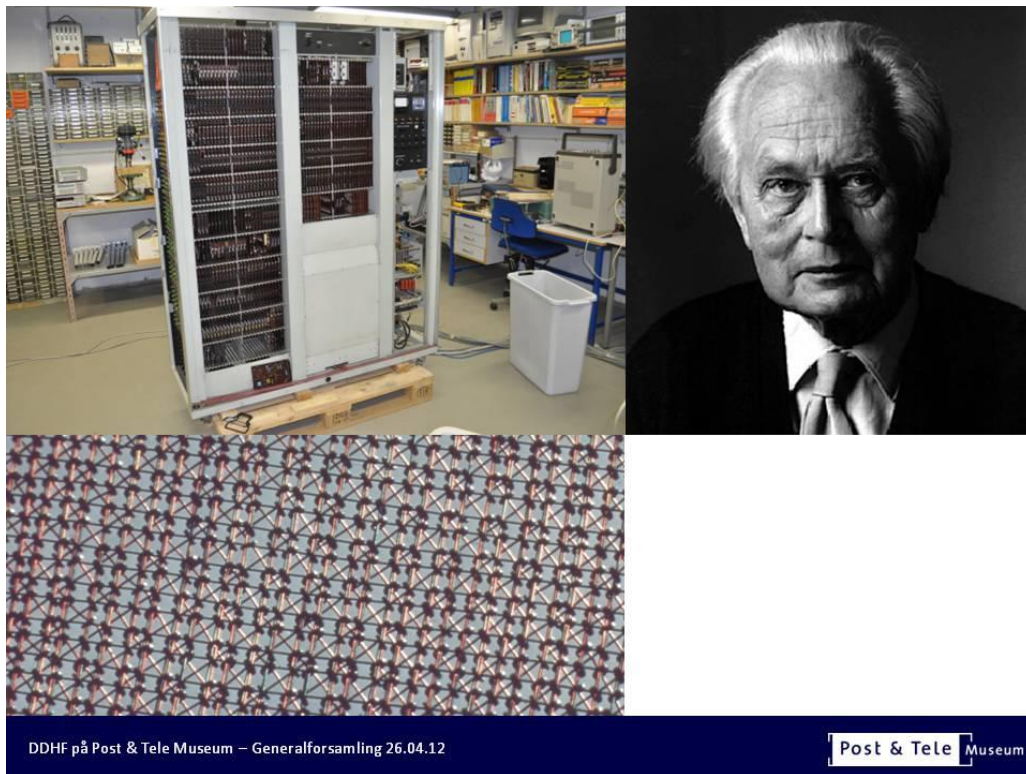
Plan for DDHF's
IT-infrastruktur

SAS Data samlingen
kommer til

2012

Samarbejde med Post & Tele museum om en særudstilling

Ny CMS-baseret hjemmeside
Wiki reorganiseres og åbnes

2013

Særudstilling på Post & Tele museum - 8.februar til 12.august:

”Danskerne og Datamaterne – 50 års samspil med computerne”

2013

Christian Rovsing A/S 50-årsdagen for firmaets start DDHF 2013

50-årsdagen for
starten på
Christian Rovsing A/S
1.september 2013

--DANSK DATAHISTORISK FORENING--

2013

ÆRESMEDLEM

AF

DANSK DATAHISTORISK FORENING

OVE E. DALSGAARD

BESLUTTET VED
GENERALFORSAMLINGEN I
BALLERUP 18. april 2013

.....
Finn Verner Nielsen, formand

2013

Særudstillingen vises på DTU Bibliotek medio nov. til medio dec.

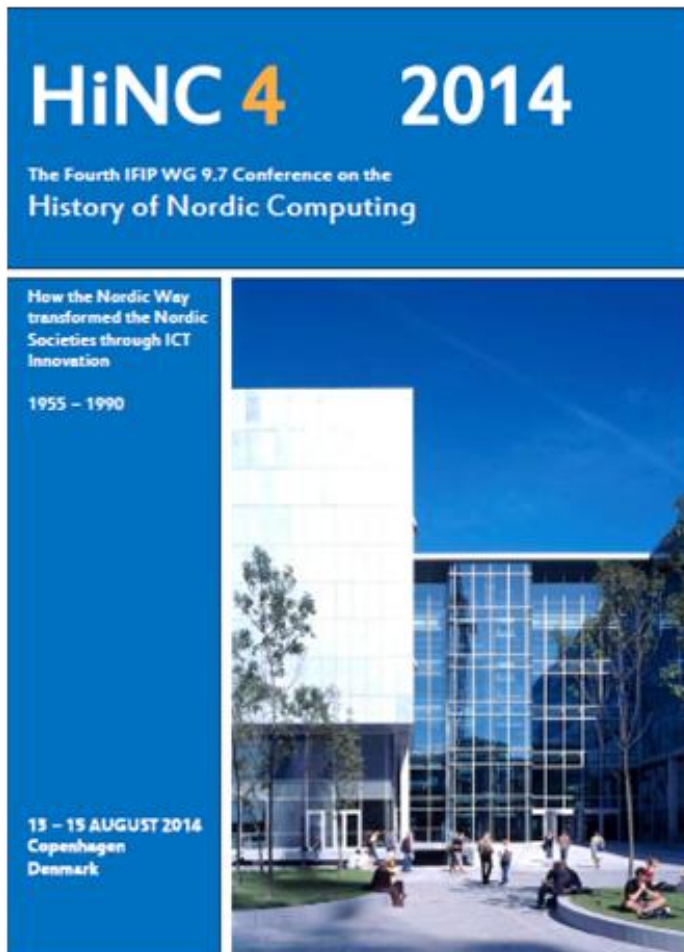

2014

Dialog med DTU Ballerup Campus

HiNC4 konferencen på ITU i august

Næste medlemsarrangement:

1.oktober kl. 15 i Ingeniørforeningen

Er gulnede ingeniørtidsskrifter en del af vor fælles kulturarv?